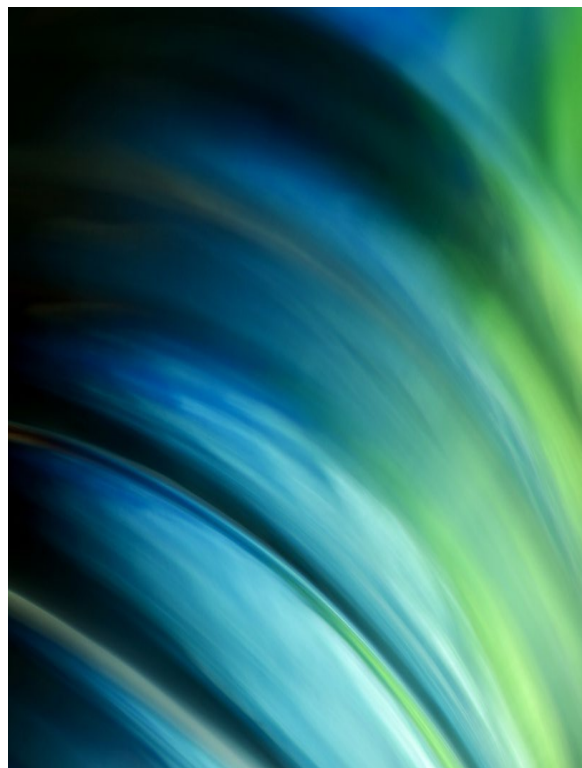

EIC Industry Insight

Petrochemical and Plastic product

ตลาดปิโตรเคมีเติบโตได้ดี
แต่ยังต้องจับตาความเสี่ยงในอนาคต

Contents

บทสรุปผู้บริหาร

หน้า **03**

**สถานการณ์อุตสาหกรรม
ปิโตรเคมีในช่วงที่ผ่านมา**

หน้า **04**

- สถานการณ์อุปสงค์ หน้า **05**
- สถานการณ์อุปทาน หน้า **07**

**แนวโน้มอุตสาหกรรม
ปิโตรเคมีปี 2022**

หน้า **09**

- ประเด็นที่ต้องจับตา
ในระยะต่อไป หน้า **25**

The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner.

Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct.

This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned here in.

Executive Summary

ภาพรวมสถานการณ์ตลาดปิโตรเคมีในปี 2022 เริ่มกลับมาฟื้นตัว หลังชะลอตัวต่อเนื่องจากการระบาดของ COVID-19

- **Demand :** อุตสาหกรรมปิโตรเคมีได้ฟื้นตัวขึ้นหลังสถานการณ์ COVID-19 เริ่มคลี่คลาย และได้ปัจจัยบวกจากภาคการส่งออกที่มีการขยายตัวตามภาวะเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2022 และระยะกลางต่อจากนี้ การฟื้นตัวอาจชะลอความรุนแรงลงจากปี 2021 เนื่องจากประเทศคู่ค้าหลักอย่าง จีน และสหรัฐฯ มีแนวโน้มการชะลอตัวลง ในปี 2022
- ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญที่เป็นตัวขับเคลื่อนการใช้ปิโตรเคมีในภาพใหญ่ คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจของจีน ฉบับที่ 14 ที่เน้นเรื่องการ modernization ประเทศ ช่วยส่งเสริมความต้องการใช้พลาสติกจากสินค้าเทคโนโลยี และยานยนต์ รวมถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย จากการเปิดประเทศ และการคลาย lockdown
- **Supply :** กำลังการผลิตใหม่มีแนวโน้มทยอยเริ่มการผลิตได้ในระยะสั้น และระยะกลางต่อจากนี้ (2022-2025)
- **Risks :**
 1. นโยบายรณรงค์การงดใช้พลาสติกแบบ single-used ของไทย กระแสความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมทั่วโลกที่เพิ่มมากขึ้น และนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมมีความชัดเจนมากขึ้น
 2. ความผันผวนของราคาวัตถุดิบที่จะกดดัน spread และเป็นอุปสรรคในการบริหารต้นทุน
 3. Supply disruption ที่มีโอกาสเกิดขึ้นทั่วโลกที่จะทำให้เกิดความไม่แน่นอนต่อการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับปิโตรเคมี

แนวโน้มการเติบโตของผลิตภัณฑ์หลักในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปี 2022

- **ปิโตรเคมี/เม็ดพลาสติก :** ยังเติบโตได้ต่อเนื่องตามความต้องการของกลุ่มอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง เช่น ผลิตภัณฑ์พลาสติก บรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ
- **ผลิตภัณฑ์พลาสติก :** เริ่มฟื้นตัวได้มากขึ้น แต่อัตราการเติบโตของการส่งออกมีแนวโน้มชะลอตัว ตามภาวะเศรษฐกิจโลก
- **บรรจุภัณฑ์พลาสติก :** ยังเติบโตได้ดีตามการเติบโตของธุรกิจ e-commerce และอุตสาหกรรมอาหาร อย่างไรก็ตาม บรรจุภัณฑ์พลาสติกยังมีความเสี่ยงจากประเด็นเรื่องมาตรการการลดใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง

สถานการณ์อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในช่วงที่ผ่านมา

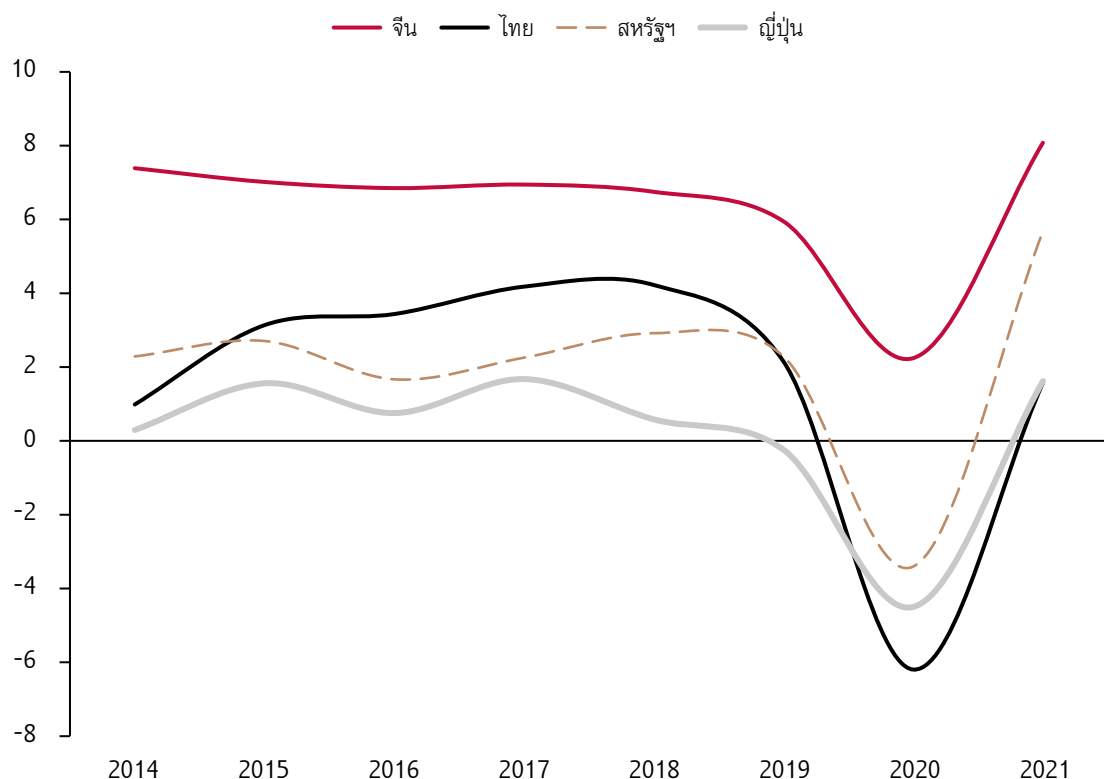
ปี 2021 ที่ผ่านม่อุตสาหกรรมปิโตรเคมีฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งด้วยปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญสองประการ คือ

1. ภาคการส่งออกปิโตรเคมีได้รับอานิสงส์จากการฟื้นตัวของการส่งออก ที่มีปัจจัยผลักดันมาจากการฟื้นตัวของประเทศคู่ค้าอย่างจีนและสหรัฐฯ
2. ภาคการผลิตปิโตรเคมีบางส่วนได้ยกเลิกกำลังการผลิตใหม่เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้อุปทานส่วนเกินเกิดขึ้นน้อยกว่าที่คาด

ปี 2021 ปริมาณความต้องการใช้เม็ดพลาสติกเติบโตได้จากแรงหนุนของภาคการส่งออก เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้ามีการขยายตัวอย่างร้อนแรงเนื่องจากมี pent-up demand อย่างไรก็ตาม ปริมาณการใช้เม็ดพลาสติกของไทยหดตัวเล็กน้อยตามอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง

GDP Growth ของไทย และประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

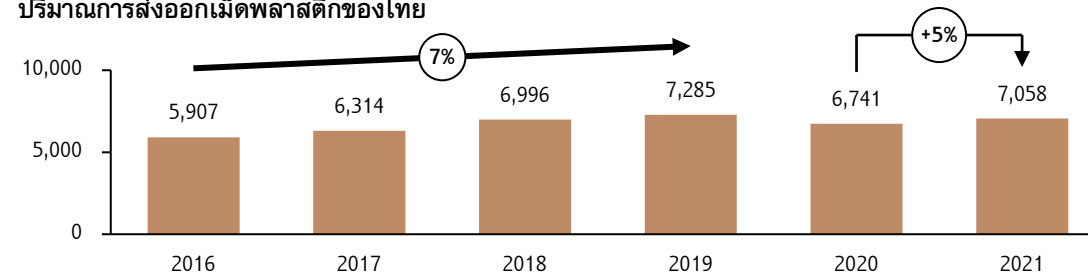
หน่วย : %

ปริมาณการส่งออกและการใช้เม็ดพลาสติกภายในประเทศของไทย

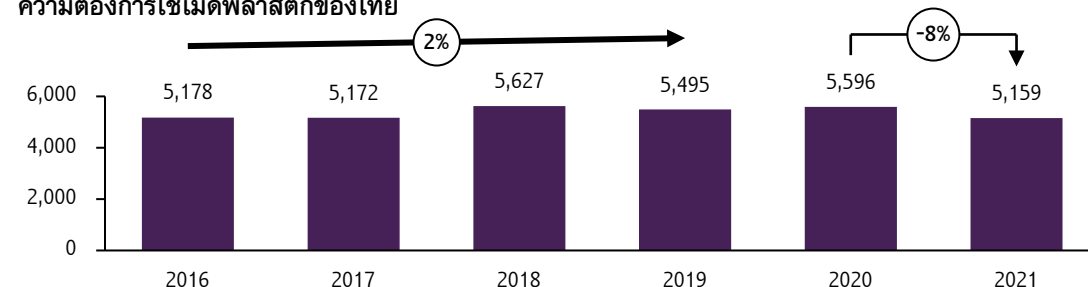
หน่วย : พันตัน

ปริมาณการส่งออกเม็ดพลาสติกของไทย

ปี 2021 : อุปสงค์ปิโตรเคมีจากต่างประเทศ ได้รับแรงสนับสนุนจาก GDP ที่ฟื้นตัวได้ดี โดย GDP ประเทศคู่ค้าหลักของไทยอย่างจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญของเม็ดพลาสติกของไทย คิดเป็นสัดส่วนราว 27% ของมูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกทั้งหมด

ความต้องการใช้เม็ดพลาสติกของไทย

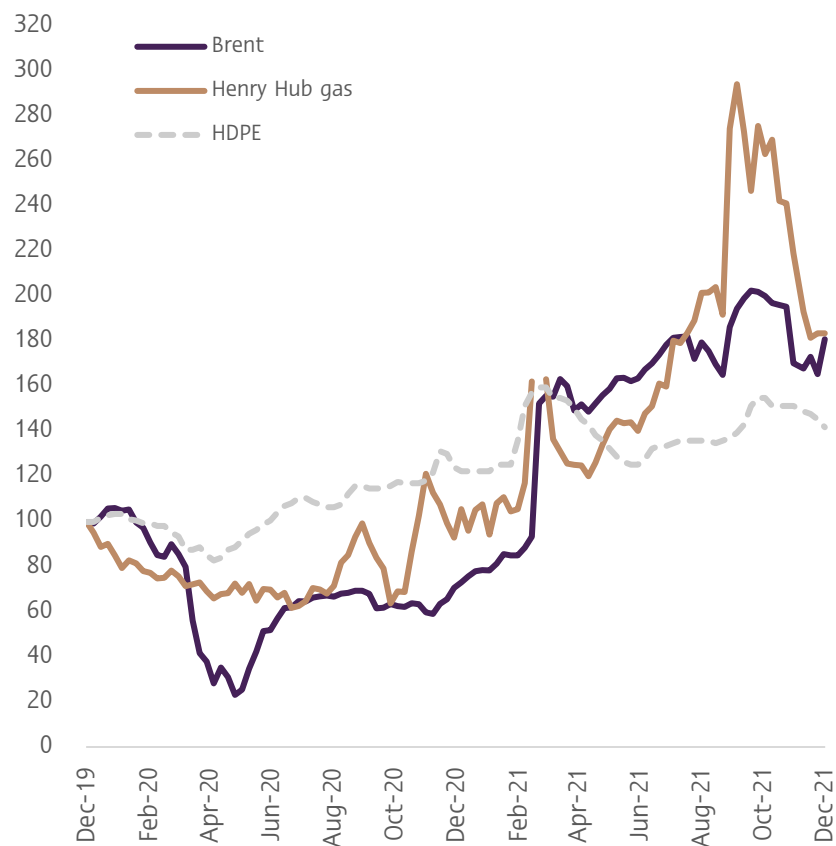

ปี 2021 : ความต้องการใช้เม็ดพลาสติกภายในประเทศหดตัว เนื่องจากการ lockdown และความต้องการที่หดตัวของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นต้น

มูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกของไทยขยายตัวได้เป็นอย่างดีในปี 2021 นอกจากปัจจัยสนับสนุนด้านปริมาณแล้ว ปัจจัยด้านราคายังมีการปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมัน

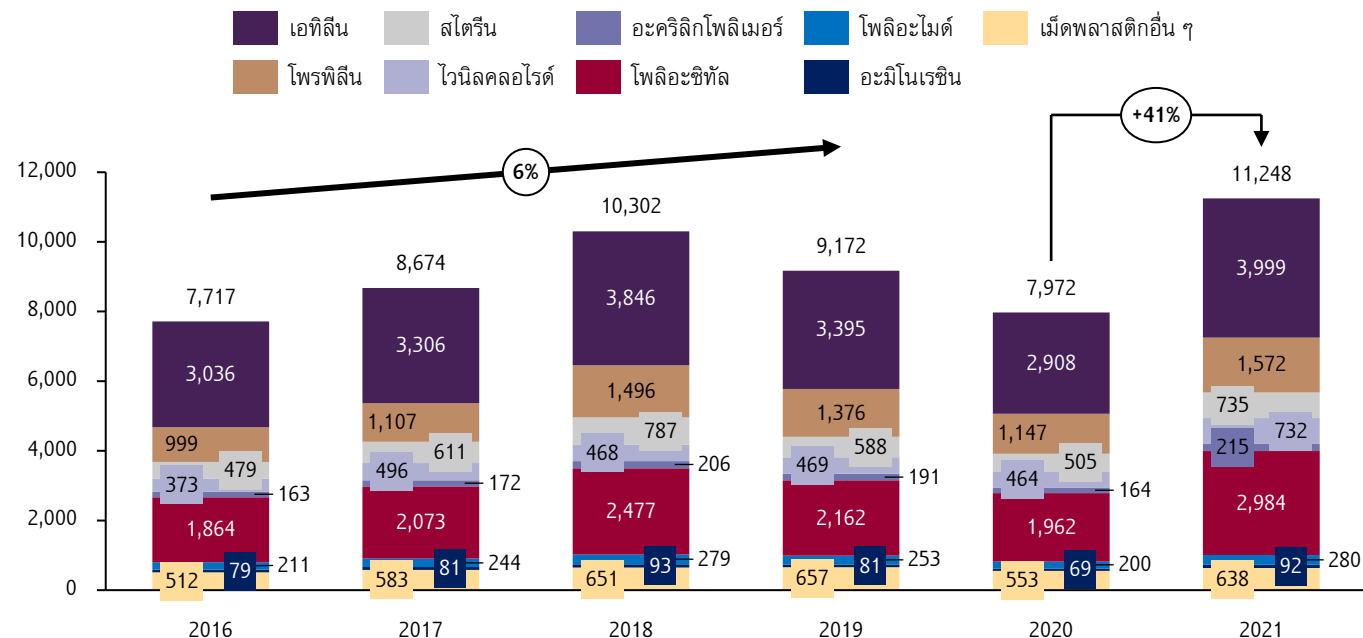
ดัชนีราคา HDPE เปรียบเทียบกับราคาน้ำมันดิบ และก๊าซ
โดยใช้ราคาในปี 2019 เป็นปีฐาน

หน่วย : %

มูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกของไทย

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

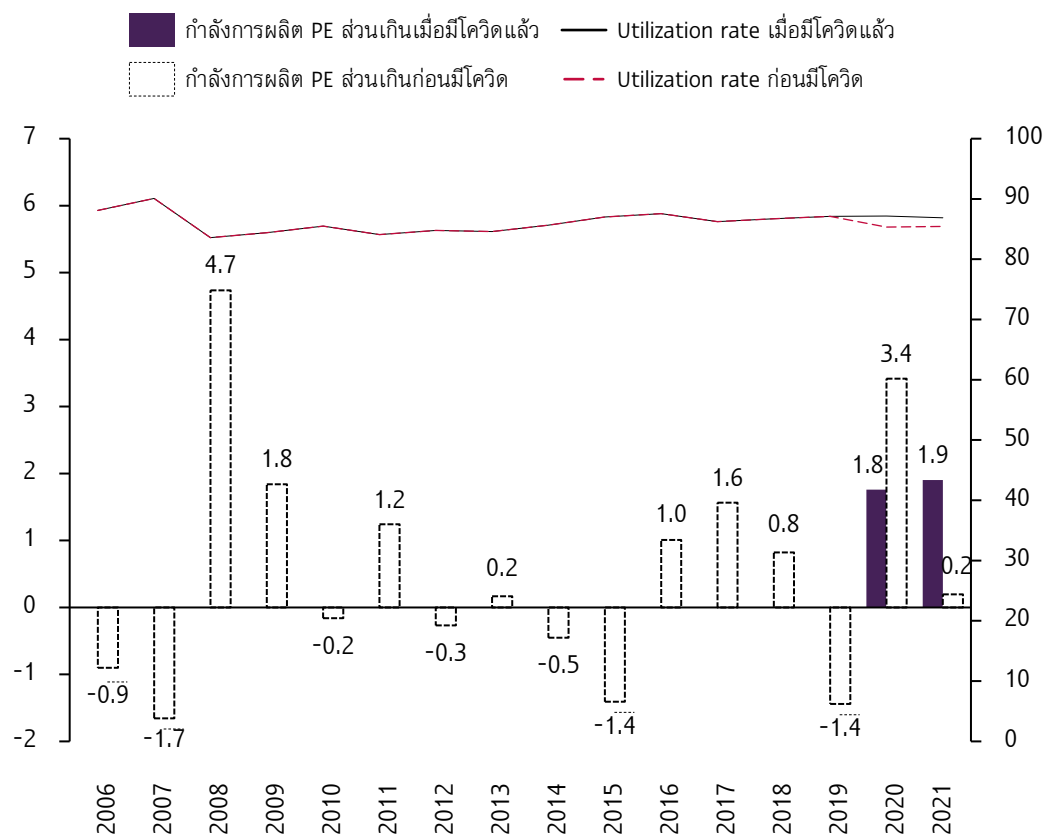
- 2021 : มูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกเติบโตสูงถึง 41%YOY** นอกจากปัจจัยด้านปริมาณแล้ว ราคาเม็ดพลาสติกเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มสูงขึ้น โดยราคาเม็ดพลาสติกได้มีการปรับราคาสูงขึ้นตามราคา Feedstock อย่าง gas และ naphtha โดยดัชนีราคา Bent มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นถึงราว 2 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงก่อนเกิดวิกฤตโควิด
- ในกลุ่มเม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกเติบโตสูง ได้แก่ เอทิลีน และโพลีเอทิลีน เนื่องจากเอทิลีนเป็นพลาสติกตั้งต้นในการใช้งานได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นใช้สำหรับทำบรรจุภัณฑ์ หรือแผ่นฟิล์ม ส่วนโพลีเอทิลีน สามารถใช้เป็นวัสดุกันกระแทกสำหรับการขนส่ง จึงได้รับอานิสงส์จากการเติบโตของธุรกิจออนไลน์

เดิมผู้ผลิตวางแผนจะเพิ่มกำลังการผลิตใหม่มากขึ้นในช่วงปี 2020 แต่สถานการณ์โควิดทำให้ผู้ผลิตยกเลิกหรือเลื่อนการดำเนินโครงการมาผลิตในปี 2021

Polyethylene กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

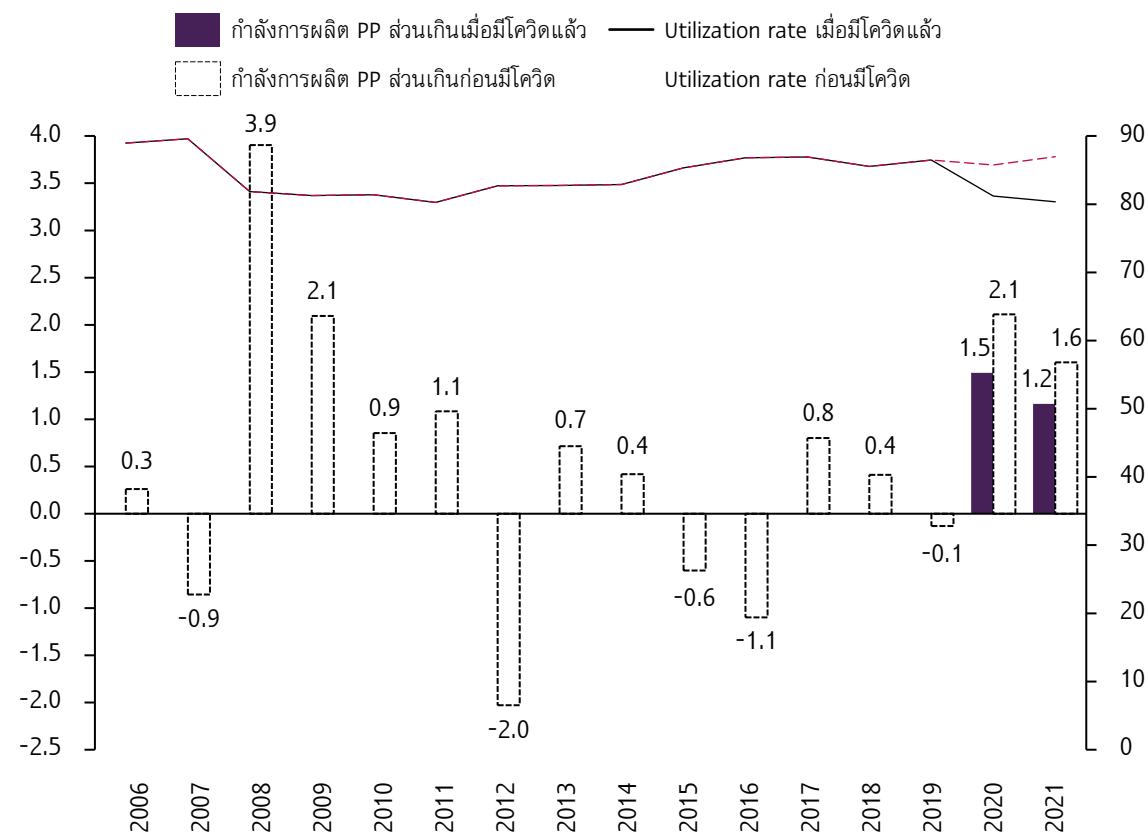
หน่วย : ล้านตัน (ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก = กำลังการผลิตที่เปลี่ยนไปต่อปี - อุปสงค์ที่เปลี่ยนไปต่อปี

Polypropylene กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

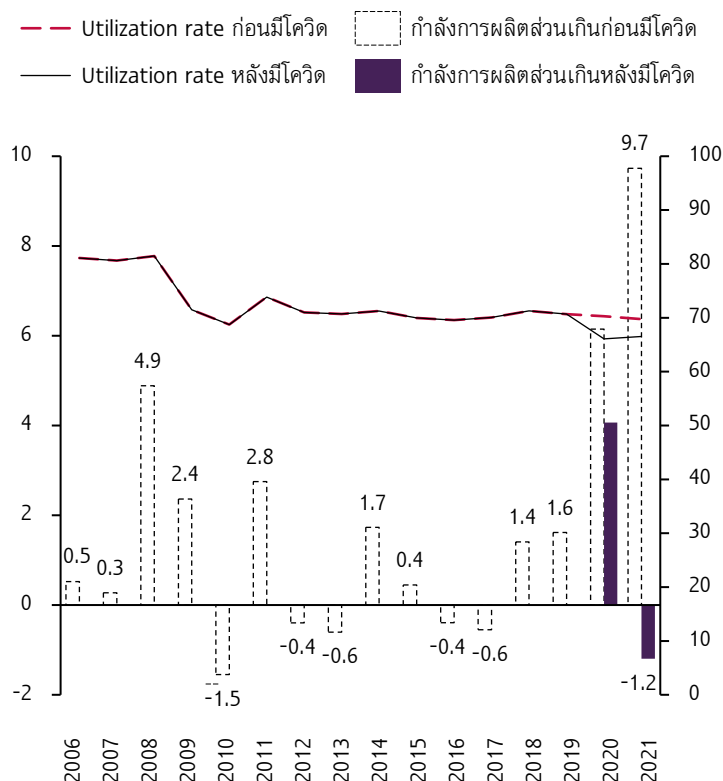
หน่วย : ล้านตัน (ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

สำหรับปีโทรเคมีสายอะโรมาติกส์ ในปี 2021 BZ มีกำลังการผลิตส่วนเกินน้อยลง ในขณะที่ PX และ PTA มีอุปทานส่วนเกินมากกว่าที่คาด ซึ่งต้องใช้เวลาในการปรับสมดุล เนื่องจากกำลังการผลิตใหม่ของ PX และ PTA ในจีนได้เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงโควิด

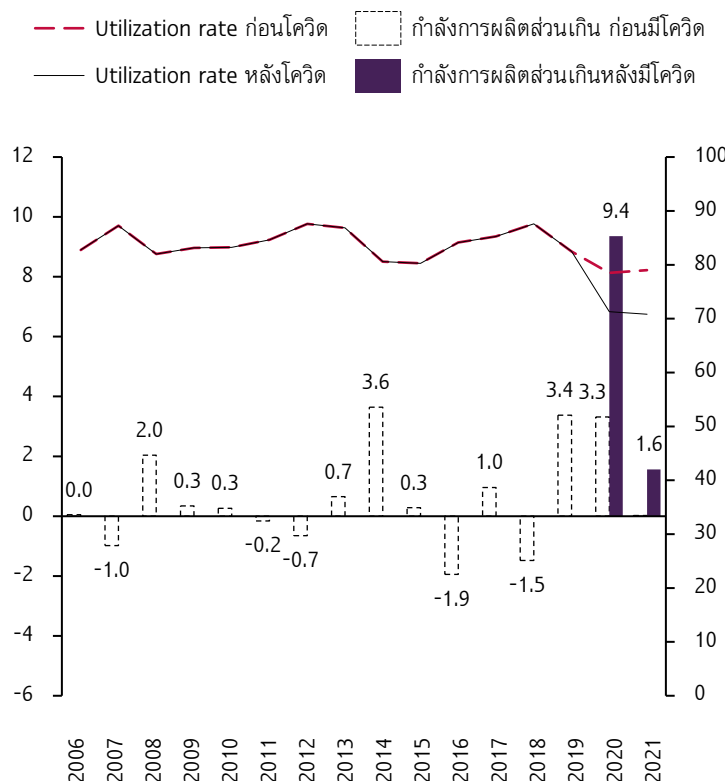
BZ กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

หน่วย : ล้านตัน(ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

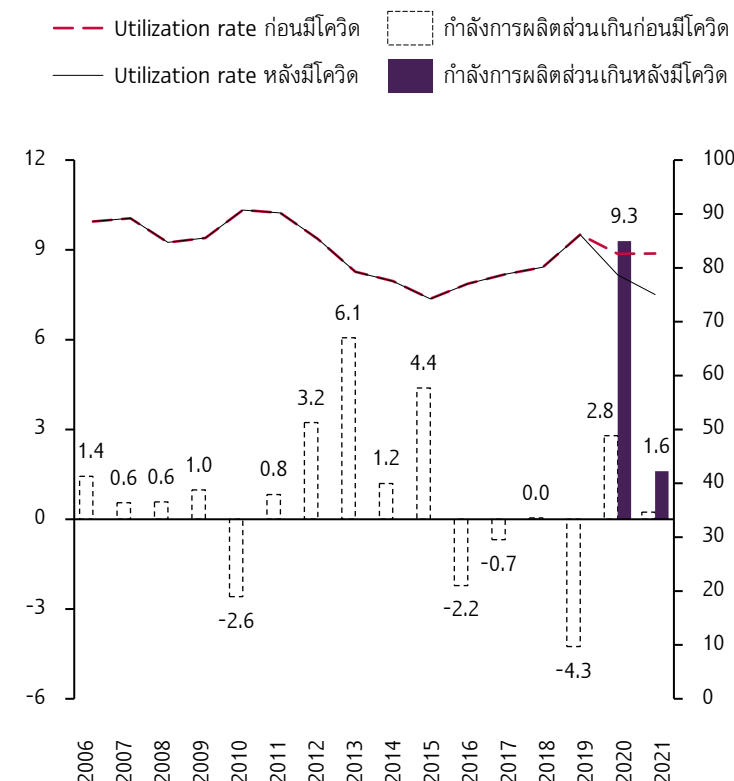
PX กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

หน่วย : ล้านตัน(ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

PTA กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

หน่วย : ล้านตัน(ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

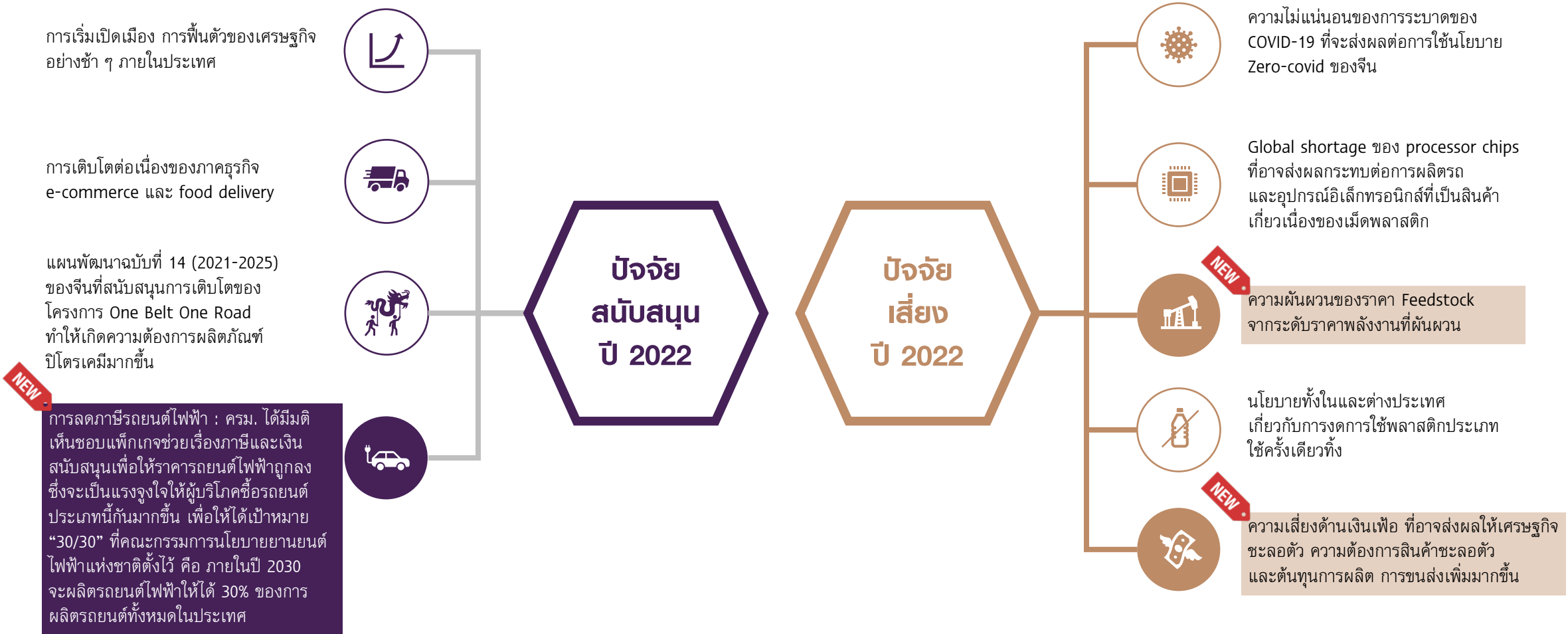

แนวโน้มอุตสาหกรรม ปิโตรเคมีปี 2022

ปี 2022 อุปสงค์ในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีไทยมีแนวโน้มเติบโตแบบชะลอตัวหลังจากที่ฟื้นตัวขึ้นมาได้ในช่วงปี 2021 เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวของประเทศคู่ค้า อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปี 2022 มีการเติบโตในเชิงมูลค่าอันเนื่องมาจากราคาน้ำมันที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีปรับขึ้นตาม

ในระยะต่อไป อุตสาหกรรมปิโตรเคมียังต้องเผชิญกับความเสี่ยงหลายประการ เช่น ความผันผวนของราคา Feedstock กำลังการผลิตใหม่ที่เริ่มทยอยเพิ่มการผลิตหลังฟื้นตัวจากโควิด และเทรนด์ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม ที่ทำให้ผู้เล่นในอุตสาหกรรมต้องเตรียมความพร้อมรับมือต่อไป

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปี 2022 ได้รับปัจจัยบวกจากการฟื้นตัวต่อเนื่องของประเทศคู่ค้า แต่ยังคงมีความไม่แน่นอน และความท้าทายจากหลายด้าน รวมถึงความท้าทายที่ส่งผลในระยะยาวจากนโยบายด้าน Green Economy

ปัญหาด้านการขาดแคลนพลังงานในช่วงปี 2021 ได้ดำเนินต่อเนื่องมายาวนานจนทำให้ตลอดปี 2022 ราคา Feedstock ของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีมีความผันผวน

	การแพร่ระบาดของ COVID-19	สภาพอากาศ	ภูมิรัฐศาสตร์ / OPEC	Energy Transition
Supply	การปิดหรือลดกำลังการผลิตของเหมืองถ่านหินจากมาตรการรับมือ COVID-19	พายุหิมะในเท็กซัสและเยอรมนีลดกำลังผลิตก๊าซธรรมชาติในสหรัฐฯ หยุตชะงัก	การคว่ำบาตรรัสเซียจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ซึ่งยุโรปพึ่งพาก๊าซธรรมชาติจากรัสเซียราว 45%	ผู้ผลิตหลายรายลังเลที่จะลงทุนในแหล่งผลิตใหม่เนื่องจากแรงกดดันด้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและ Energy transition
	การขาดแคลนแรงงาน เช่นในอุตสาหกรรมน้ำมันของสหรัฐฯ คนขับรถบรรทุกใน UK	น้ำท่วมในออสเตรเลียและอินโดนีเซียส่งผลให้การผลิตถ่านหินลดลง	OPEC+ ควบคุมปริมาณการผลิตน้ำมันเพื่อรักษาระดับราคาน้ำมัน	จีนสั่งปิดเหมืองที่ไม่สามารถทำตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
	การหยุดซ่อมบำรุงของแหล่งผลิต และแผนการซ่อมบำรุงที่ล่าช้ากว่ากำหนด	สถานการณ์แล้งในอเมริกาใต้ส่งผลให้การผลิตไฟฟ้าจากเขื่อนและการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพลดลง		
Demand	เศรษฐกิจฟื้นตัวในสหรัฐฯ และยุโรปโซน	หน้าหนาวที่หนาวกว่าปกติทำให้ inventory ของก๊าซในยุโรปลดลง และพยากรณ์ว่าหน้าหนาวที่กำลังมาจะหนาวมากทำให้ราคาสูงขึ้น	จีนหยุดนำเข้าถ่านหินจากออสเตรเลียจากข้อขัดแย้งทางการเมือง	การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลมและน้ำในยุโรปน้อยกว่าค่าส่งผลให้ความต้องการใช้ก๊าซเพื่อผลิตไฟฟ้าสูงขึ้น
	ความต้องการพลังงานที่เพิ่มขึ้นของภาคอุตสาหกรรมจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ			ความต้องการก๊าซธรรมชาติสูงขึ้นทั่วโลกเนื่องจากเป็น transition fuel ของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตไฟฟ้า

Legend

Coal

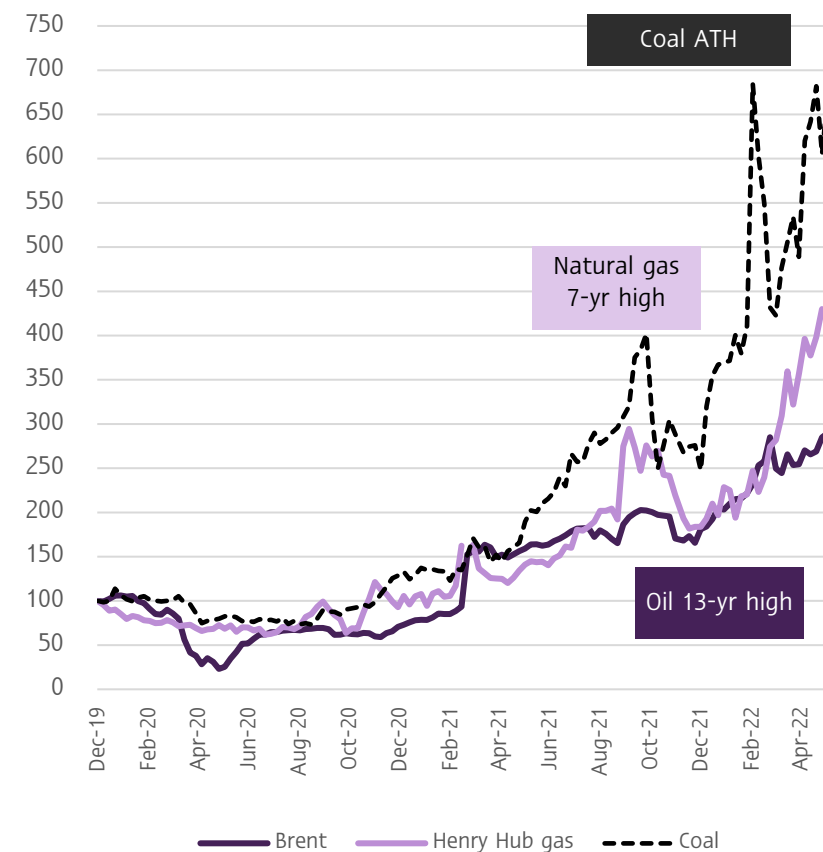
Oil

Natural Gas

Renewables

ดัชนีราคาพลังงานโดยใช้ราคาในปี 2019 เป็นปีฐาน

หน่วย : %

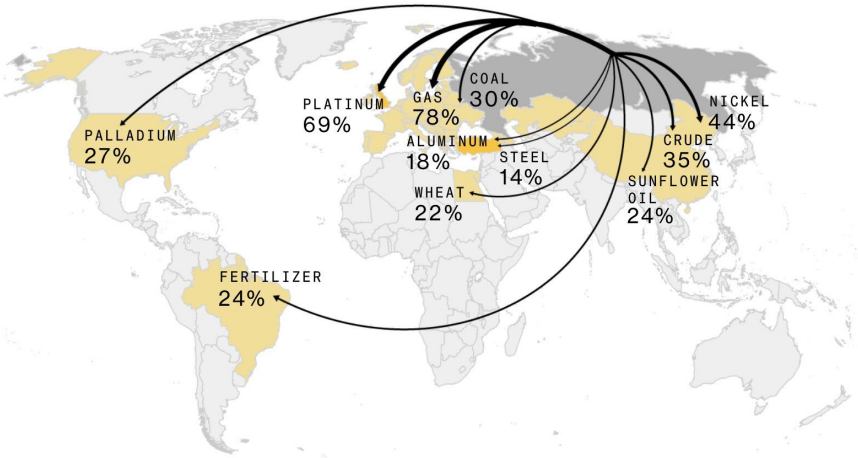

สงครามรัสเซีย-ยูเครนทำให้เกิดการคว่ำบาตรของประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นการตอบโต้ต่อรัสเซีย ส่งผลให้เกิด supply shock ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดพลังงานที่ส่งผลต่อต้นทุน Feedstock ปิโตรเคมี

สัดส่วนการส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ของรัสเซียต่อตลาดโลก

Russia's Commodities Reach

The share of Russian exports that go to each destination

Note: Coal figures combine thermal and metallurgical; liquefied natural gas and pipeline gas are also combined.

Sources: UN Comtrade Database (metals); International Energy Agency (coal); UN's Food and Agriculture Organization (wheat; sunflower oil); Joint Organisations Data Initiative; Bloomberg; Eurostat; BP; (crude); Trade Data Monitor; Green Markets, a Bloomberg company (fertilizer); BP (gas)

Gas, crude และ Coal ของรัสเซีย มีสัดส่วนการส่งออกไปยังตลาดโลกมากถึง 78% 35% และ 30% ตามลำดับ ซึ่งเป็น Feedstock ของปิโตรเคมี

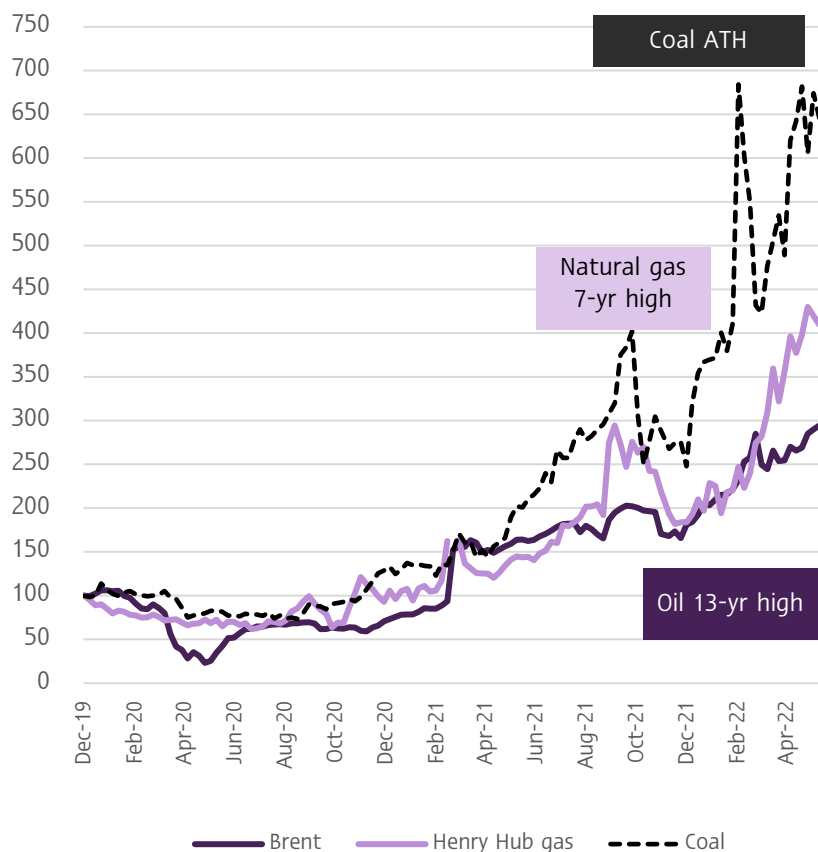
มาตรการคว่ำบาตรของประเทศต่าง ๆ ที่มีต่อรัสเซีย

	US	EU/UK	Japan	Taiwan	ผลที่เกิดขึ้น
ด้านการเงิน					
ระบบการโอนเงิน SWIFT	★	★			ทำให้การโอนเงินระหว่างกันหยุดชะงัก
อายัดทรัพย์สินของบุคคลสำคัญของรัสเซีย	★	★			ไม่สามารถซื้อขายสินทรัพย์ได้
อายัดสินทรัพย์ของธนาคารกลางรัสเซีย	★				เกิดการถอนเงินจากธนาคารจำนวนมาก เนื่องจากเกรงว่า จะมีการอายัดเงินไปด้วย
ด้านการดำเนินธุรกิจ					
เยอรมันระงับโครงการท่อส่งก๊าซ Nord Stream 2 ที่ใกล้แล้วเสร็จพร้อมใช้งาน		★			
การบิน และการขนส่งทางเรือ มีความเข้มงวดมากขึ้น		★			มีการระงับเที่ยวบินเชิงพาณิชย์ และท่าเรือของอังกฤษมีการห้ามเรือของรัสเซียเทียบท่า
การค้าสินค้าเทคโนโลยี และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์	★		★	★	
การลงทุน	★	★			ผู้ผลิตน้ำมันถอนการลงทุน เช่น BP, ExxonMobil, Eni, Equinor

ผลกระทบทางด้านราคา : เนื่องจากปิโตรเคมีสามารถผลิตได้จาก Feedstock หลากหลายประเภท เช่น Naphtha, Gas ดังนั้น การปรับขึ้นของราคา Feedstock ก็ไม่เท่ากัน จะส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนของพวพลิต

เปรียบเทียบอัตราการเพิ่มขึ้นของราคา Feedstock โดยใช้
ราคาในปี 2019 เป็นปีฐาน

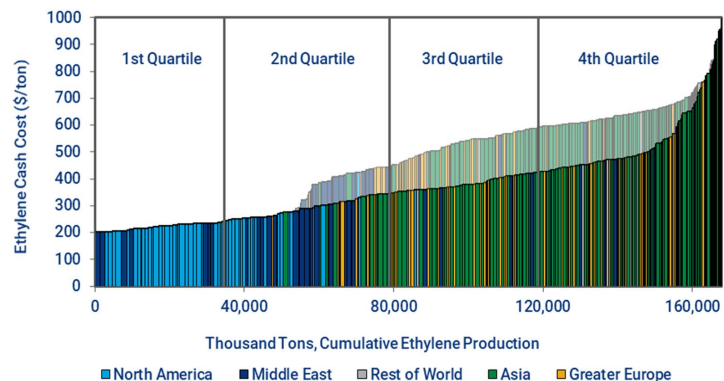
หน่วย : %

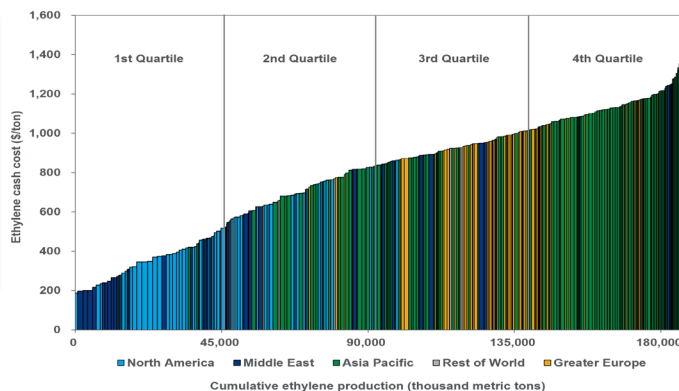
Ethylene cost curve ของโลกที่ราคาน้ำมันในระดับต่าง ๆ

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน

Global ethylene cost curve at \$60/bbl (behind) and \$30/bbl (front)

Global ethylene cost curve at 100 usd/bbl.

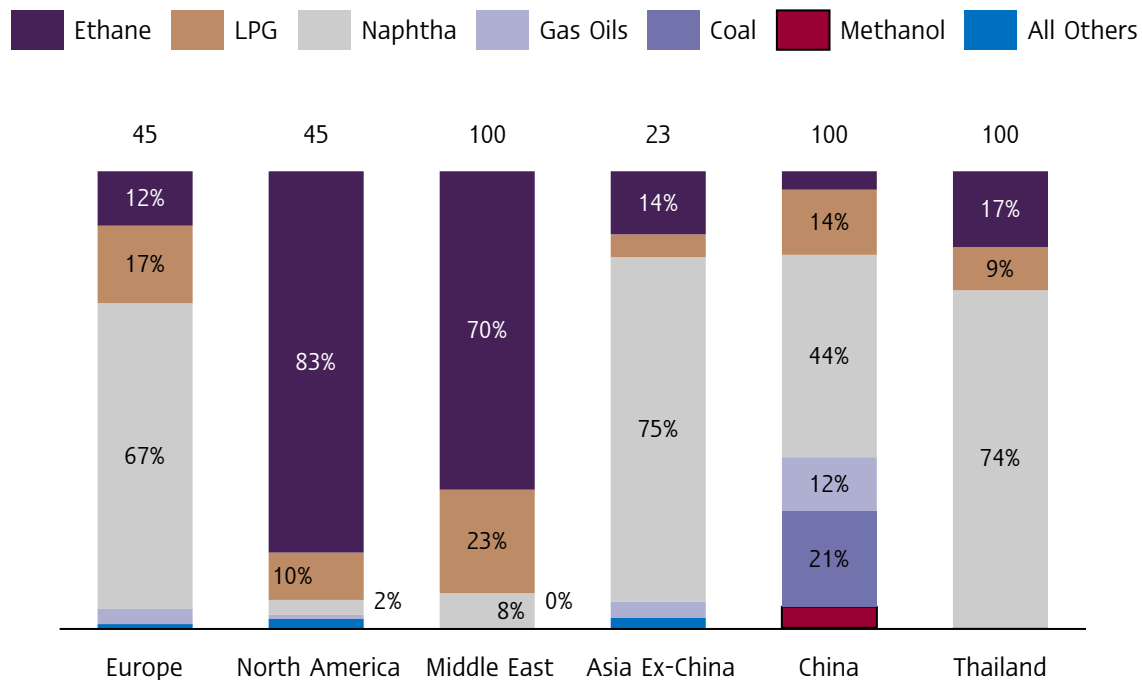
Source: Wood Mackenzie Ethylene Asset Cost Tool

- ผู้ผลิตปิโตรเคมีในฝั่งอเมริกาเหนือ และตะวันออกกลาง เป็นผู้ผลิตที่มีแหล่ง feedstock เอง จึงมีความได้เปรียบสูง โดยต้นทุนการผลิตปิโตรเคมีต่ำกว่าภูมิภาคอื่น ซึ่งผู้ผลิตจะใช้ gas (ethane) เป็น feedstock หลัก
- สำหรับผู้เล่นในฝั่งเอเชีย และยุโรป มีความได้เปรียบทางด้านต้นทุนน้อยกว่า เนื่องจากมีแหล่ง feedstock ของตัวเองจำนวนน้อย โดยผู้เล่นส่วนใหญ่จะใช้ Naphtha เป็น feedstock หลัก
- สำหรับราคาน้ำมันหากมีการปรับระดับราคาขึ้น โดยที่ราคาก๊าซธรรมชาติไม่ได้รับขึ้น จะทำให้ผู้เล่นที่ใช้ Naphtha เป็น feedstock (Naphtha based) สูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตที่ใช้ gas เป็น feedstock (gas based)
- ในช่วงต้นปี 2022 ราคาถ่านหินปรับเพิ่มขึ้นไปสูงสุด รองลงมาคือน้ำมัน และ gas จึงทำให้ผู้ผลิตที่ใช้ถ่านหินมีต้นทุนสูงสุด อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน 2022 ระดับราคา gas ได้พุ่งสูงกว่าระดับราคาน้ำมันเมื่อเทียบเป็น %

ผลกระทบทางด้านราคา : สำหรับผู้เล่นหลักของไทย มีทั้งผู้ผลิตที่ใช้ Naphtha และ Gas (Ethane/LPG) ซึ่งปัจจุบันไทยมีแหล่งก๊าซธรรมชาติจึงมีข้อได้เปรียบด้านต้นทุน ทั้งนี้หากระดับราคาน้ำมันปรับสูงขึ้นแข่งขันหน้าราคาก๊าซ ผู้ผลิตที่ใช้ Naphtha อาจสูญเสียความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น

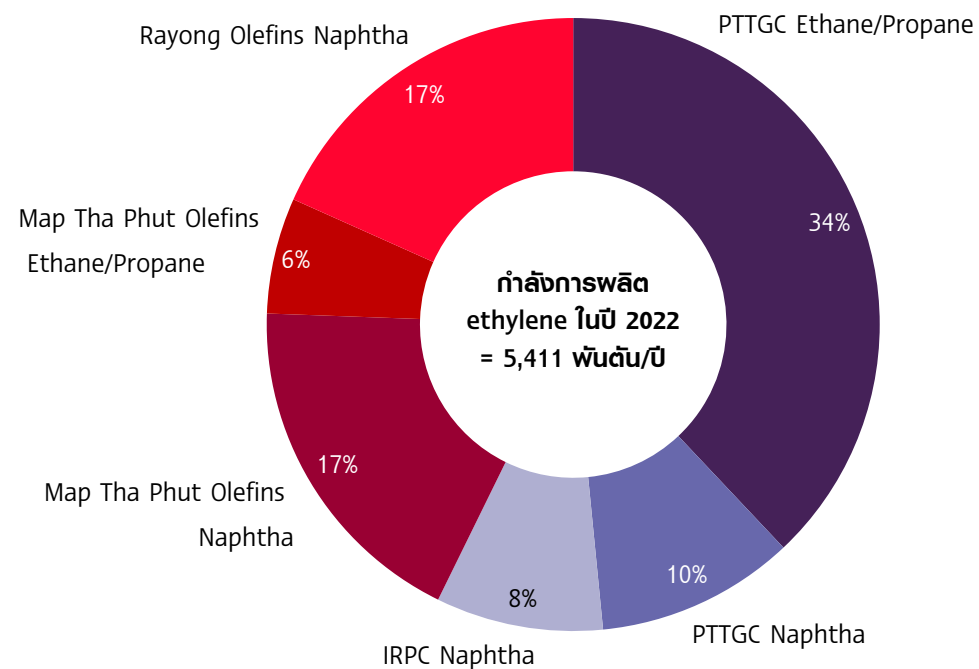
Ethylene ที่ผลิตจาก Feedstock ต่าง ๆ ตามแต่ละภูมิภาค

หน่วย : %

สัดส่วนกำลังการผลิตของผู้เล่นปิโตรเคมีไทย ในแต่ละ Feedstock

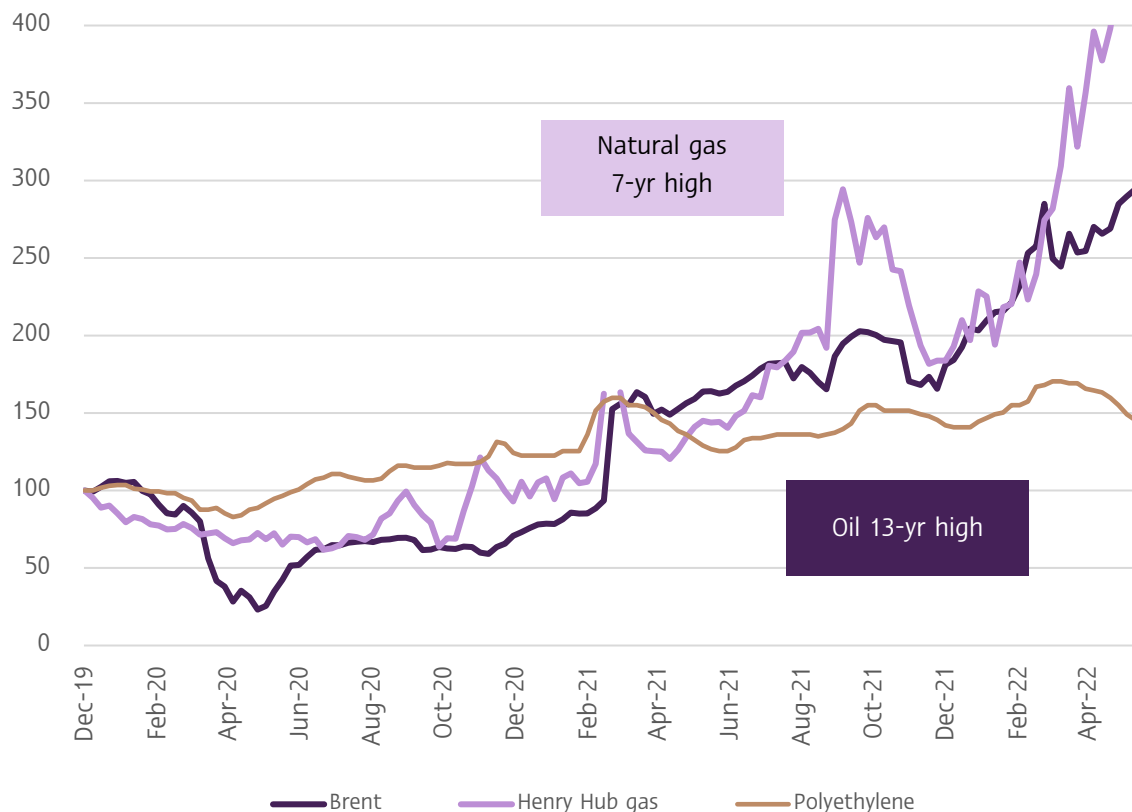
หน่วย : %

ผลกระทบทางด้านราคา : หากราคาวัตถุดิบปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้ผลิตปิโตรเคมีต้องใช้เวลาในการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์ตาม ดังนั้น ราคาผลิตภัณฑ์ที่ปรับขึ้นช้ากว่าราคาวัตถุดิบจึงทำให้ spread ถูกกดดันในระยะสั้น

ดัชนีราคาพลังงาน และ Polyethylene โดยใช้ราคาในปี 2019 เป็นปีฐาน

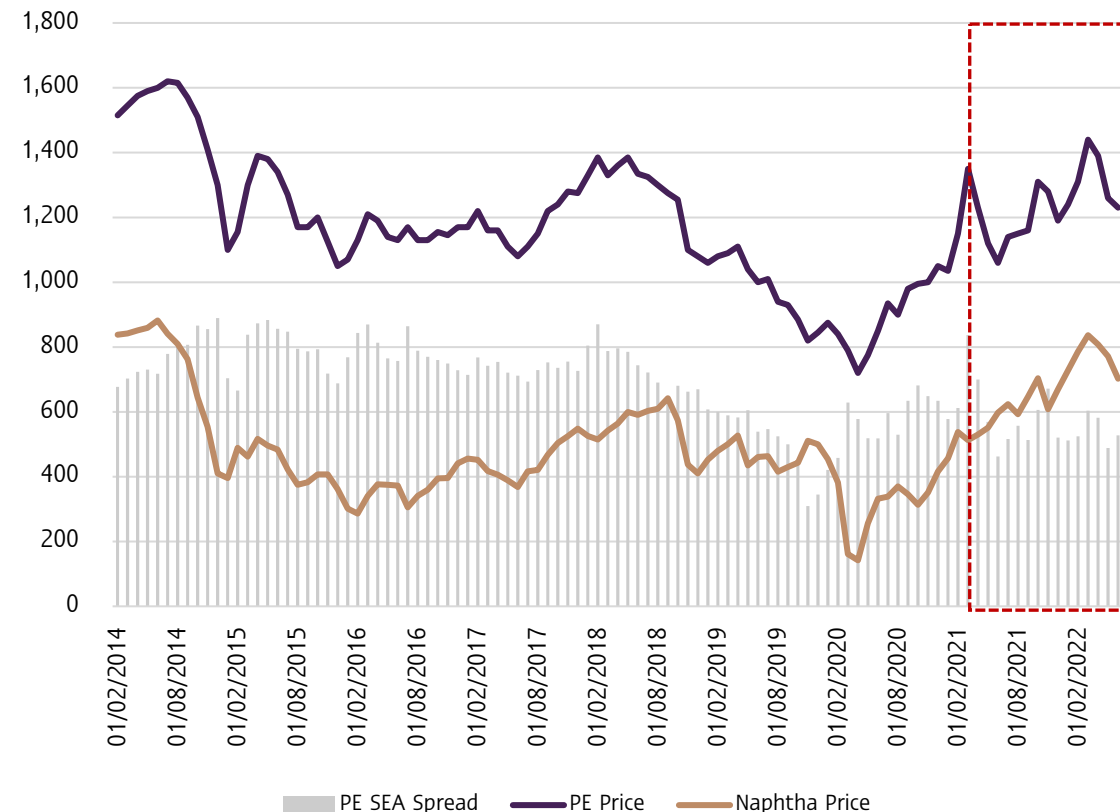
หน่วย : %

ระดับราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี (Polyethylene) ปรับตัวได้ช้ากว่า
ระดับราคา Feed stock (Brent, Henry Hub gas)

ราคา และ spread ของ PE เทียบกับ Naphtha

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

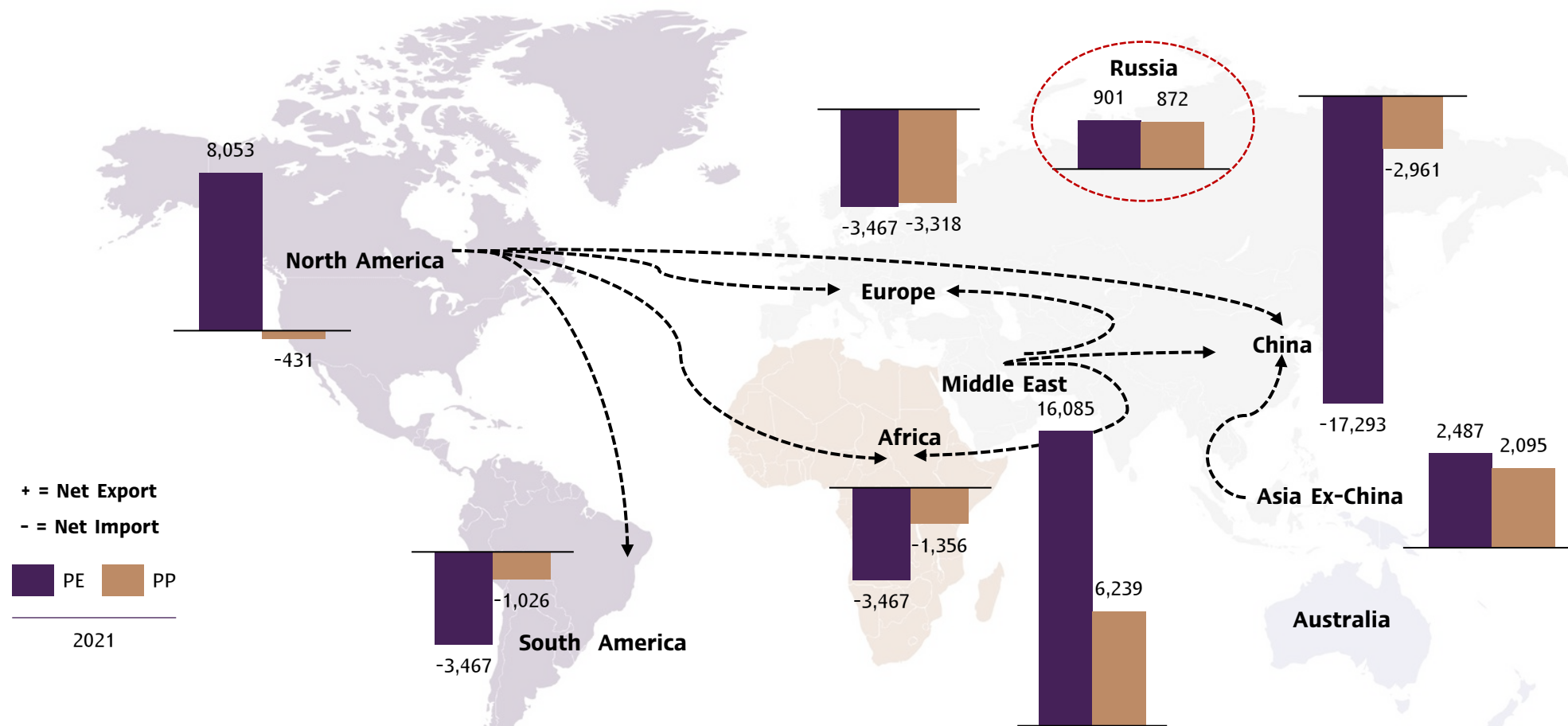

เนื่องจากราคาน้ำมันมีความผันผวนอย่างมาก จึงทำให้ราคาผลิตภัณฑ์ไม่สามารถปรับขึ้นได้ทัน
ส่งผลให้ spread ถูกกดดัน อย่างไรก็ตาม คาดว่า spread จะค่อย ๆ ฟื้นตัวตาม

ผลกระทบด้านการส่งออก : แม้จีนจะเป็นคู่ค้าหลักที่ยังมีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าระดับการเติบโตของเงินเฟ้อ แต่คาดว่าจีนจะหันมาทำการค้ากับรัสเซียเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการแข่งขันในตลาดส่งออกของไทย

Trade flow ของ Polyethylene (PE) และ Polypropylene (PP)

หน่วย : KT

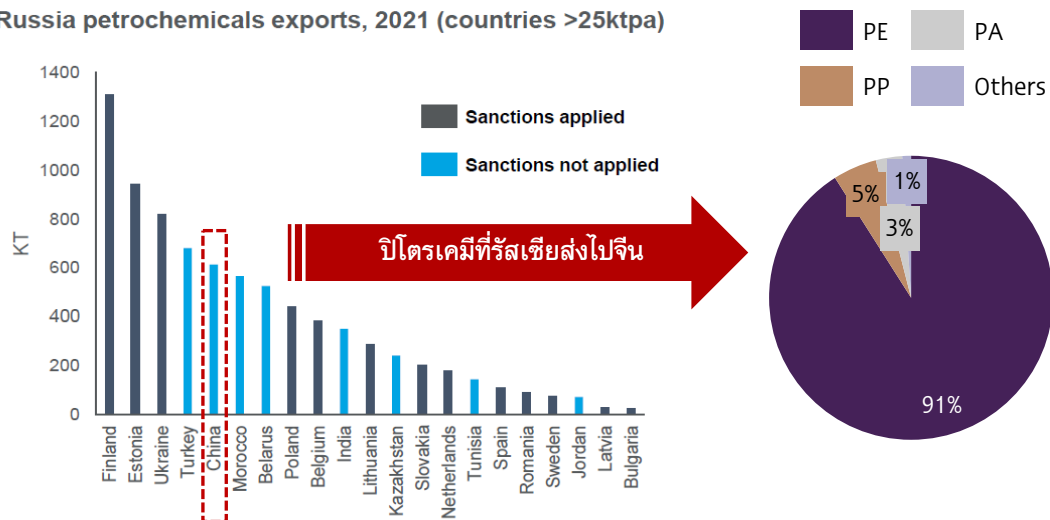
จีนและยุโรป เป็นประเทศนำเข้าปิโตรเคมี เมื่อเกิดสงครามระหว่าง รัสเซียและยูเครนจนทำให้ประเทศในฝั่งตะวันตก sanction ทางการเงิน จึงมีโอกาสรัสเซียจะหันมาทำการค้ากับจีนมากขึ้น และอาจทำให้ไทยต้องแข่งขันกับรัสเซีย ในขณะที่ประเทศในฝั่งยุโรปทำการ self-sanction ต่อรัสเซีย ไทยมีโอกาสเจาะตลาดนี้ได้ยากกว่า เนื่องจาก มีผู้เล่นที่เป็นเจ้าตลาดอย่างตะวันออกกลาง และสหรัฐฯ อยู่แล้ว

ผลกระทบทางด้านการส่งออก : รัสเซียมีปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในปี 2021 ราว 8.2 ล้านตัน ซึ่งกว่า 50% ส่งไปยังประเทศที่คว่ำบาตรรัสเซีย EIC จึงมองว่ามีโอกาสที่รัสเซียจะส่งออกมายังจีนมากขึ้น ซึ่งอาจแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดจากพม่าและไทย

การส่งออกปิโตรเคมีของรัสเซียแยกตามประเทศ ปี 2021

หน่วย : KTPA

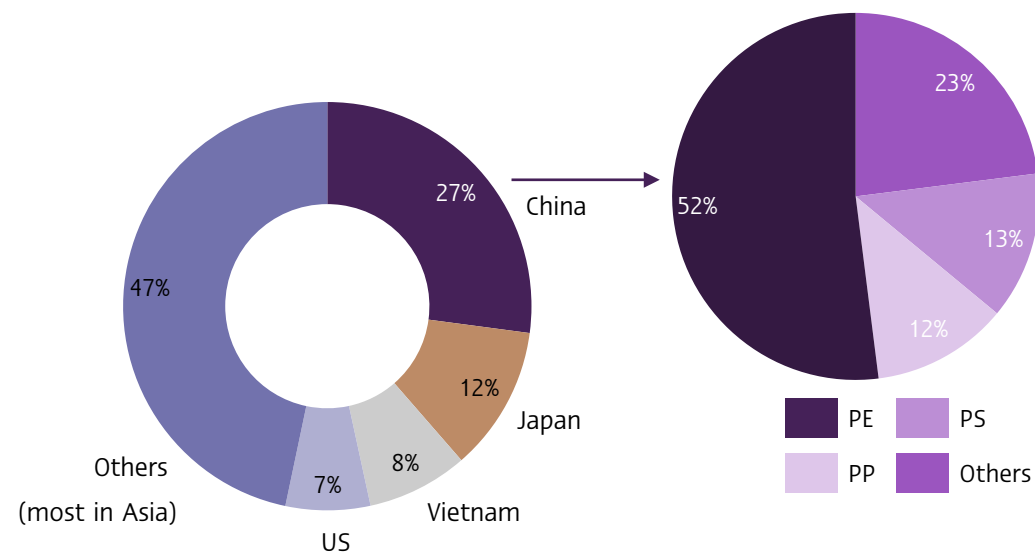
Russia petrochemicals exports, 2021 (countries >25ktpa)

- รัสเซียส่งออกปิโตรเคมีไปยังประเทศที่มีการคว่ำบาตร อย่างฟินแลนด์ เอสโตเนีย ยูเครน เป็นอันดับต้น ๆ
- โดยรวมแล้วผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีราว 4 ล้านตัน จะเป็นปริมาณการส่งออกไปยังประเทศที่มีการคว่ำบาตร รัสเซียจึงต้องหาตลาดอื่นมาทดแทนปริมาณที่ถูกคว่ำบาตร
- คาดว่า รัสเซียจะหันมาทำ barter trade กับจีนมากขึ้นเพื่อระบายสินค้า หรือหาตลาดเพื่อชดเชยปริมาณส่งออกที่ถูกคว่ำบาตร
- สำหรับปิโตรเคมีส่วนใหญ่ที่ส่งไปยังจีนกว่า 90% จะเป็น Polyethylene (PE) รองลงไปคือ Polypropylene (PP) และ Polyamide (PA) ตามลำดับ โดยมีปริมาณการส่งออกไปจีนสุทธิอยู่ที่ 660,154 ตัน ในปี 2021

การส่งออกพอลิเมอร์ของไทยแยกตามประเทศ ปี 2020

หน่วย : %

มูลค่าการส่งออกพอลิเมอร์ของไทย ในปี 2020

อยู่ที่ 11,863 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

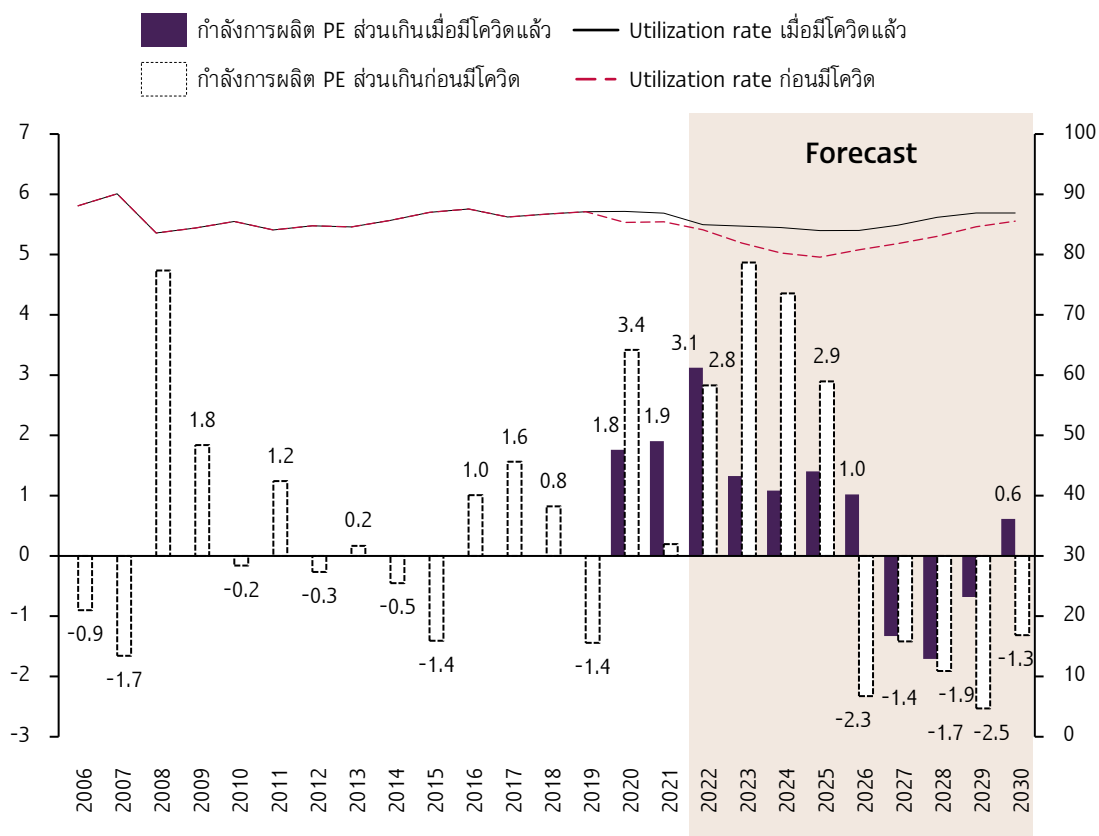
- สำหรับไทย จีนเป็นประเทศคู่ค้าที่มีมูลค่าการส่งออกเป็นสัดส่วนมากที่สุด โดยคิดเป็น 27% ของมูลค่าการส่งออกพอลิเมอร์ทั้งหมดที่ 11,863 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- โดยเม็ดเงินพอลิเมอร์ที่ส่งออกมากที่สุด คือ Polyethylene (PE), Polystyrene (PS) และ Polypropylene (PP) ตามลำดับ

เดิมคาดว่าจะมีกำลังการผลิตส่วนเกินเกิดขึ้นมากในสายโพลีเอทิลีน แต่เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้โครงการบางส่วนยกเลิกไป ส่งผลให้กำลังการผลิตส่วนเกินในช่วง 2022-2025 ยังมีอยู่แต่น้อยกว่าที่วางแผนไว้ก่อนโควิด

Polyethylene กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

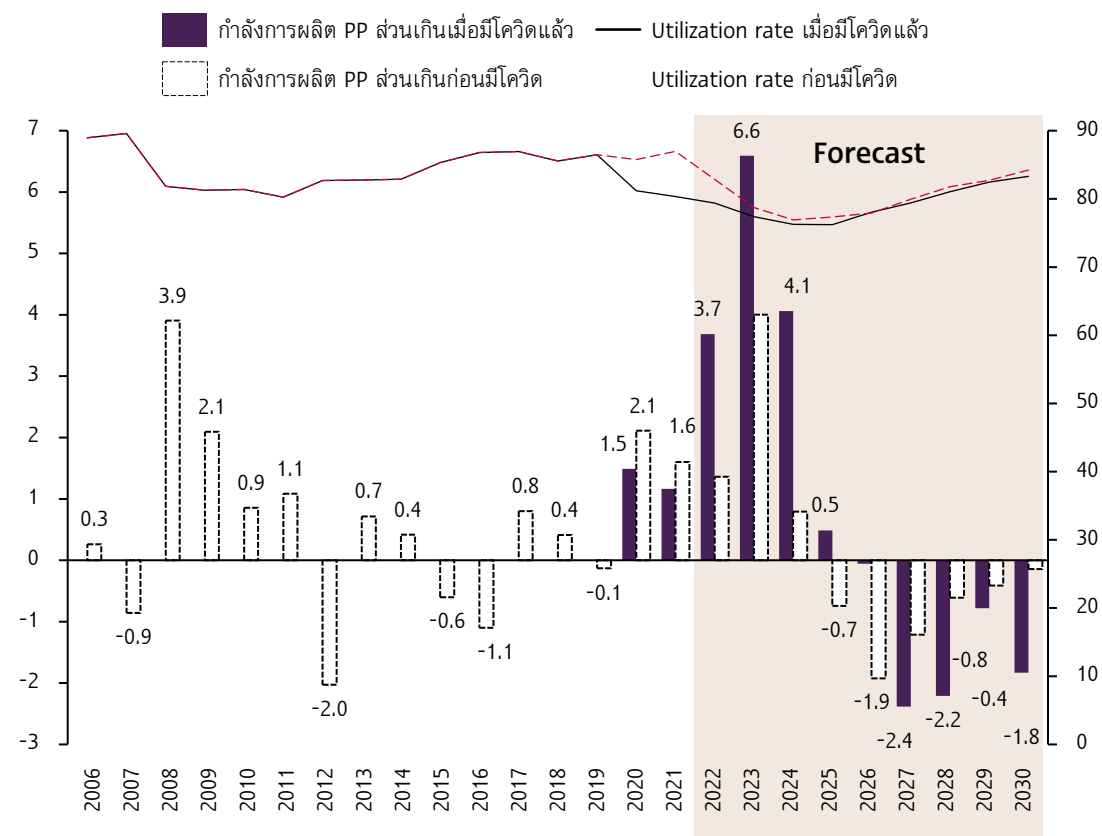
หน่วย : ล้านตัน (ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก = กำลังการผลิตที่เปลี่ยนไปต่อปี - อุปสงค์ที่เปลี่ยนไปต่อปี

Polypropylene กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

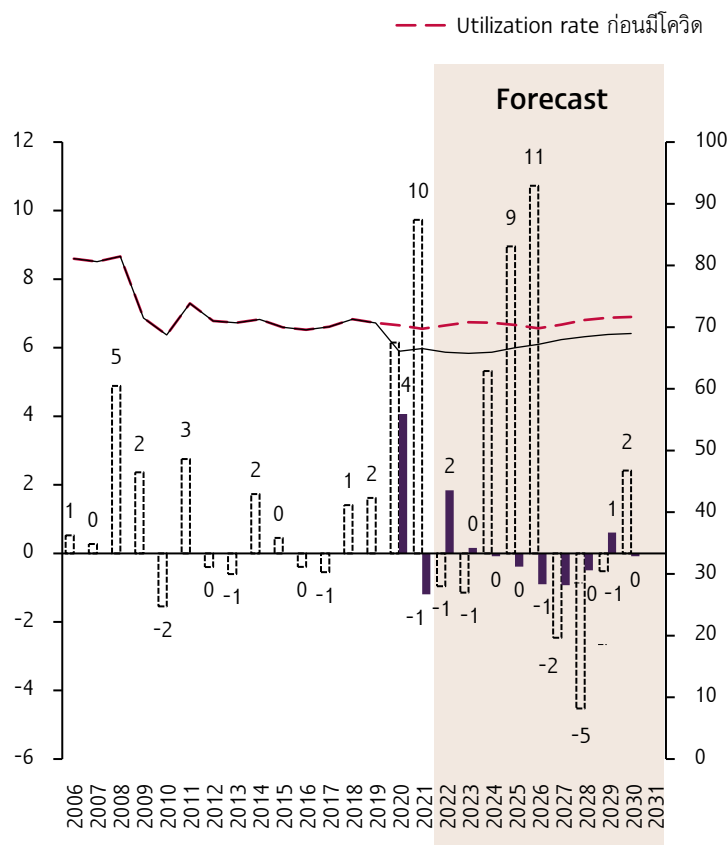
หน่วย : ล้านตัน (ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

สำหรับปีโทรเคมีสายอะโรมาติกส์ ปี 2022 สถานการณ์อุปทานส่วนเกินของ BZ มีเล็กน้อย แต่สำหรับ PX และ PTA ยังต้องใช้เวลาอีกราว 2 ปี เพื่อให้ตลาดปรับเข้าสู่สมดุล

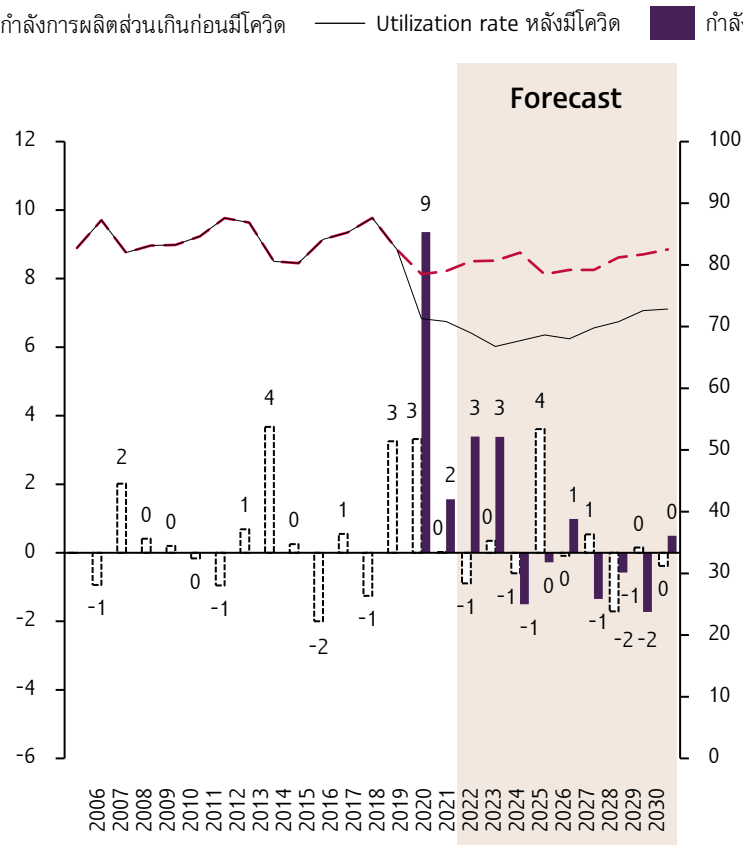
BZ กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

หน่วย : ล้านตัน (ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

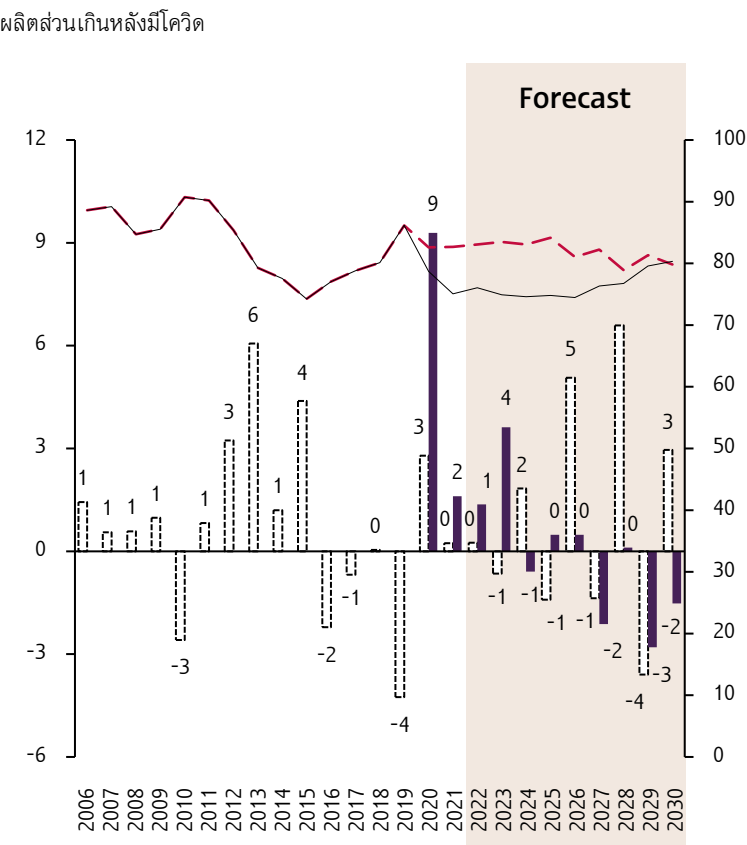
PX กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

หน่วย : ล้านตัน (ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

PTA กำลังการผลิตส่วนเกินของโลก

หน่วย : ล้านตัน (ซ้ายมือ), Utilization rate % (ขวามือ)

จากปัจจัยและผลกระทบที่ได้กล่าวมา โดยสรุปแล้วในปี 2022 อุตสาหกรรมปิโตรเคมีไทยเติบโตในอัตราที่ชะลอตัวลงจากปี 2021 ทั้งนี้แม้ว่าอุปสงค์พลาสติกในประเทศจะมีการปรับตัวลงเล็กน้อย แต่มูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกยังเติบโตได้จากระดับราคาผลิตภัณฑ์ที่ปรับสูงขึ้นตามราคาน้ำมัน

แนวโน้มปี 2022

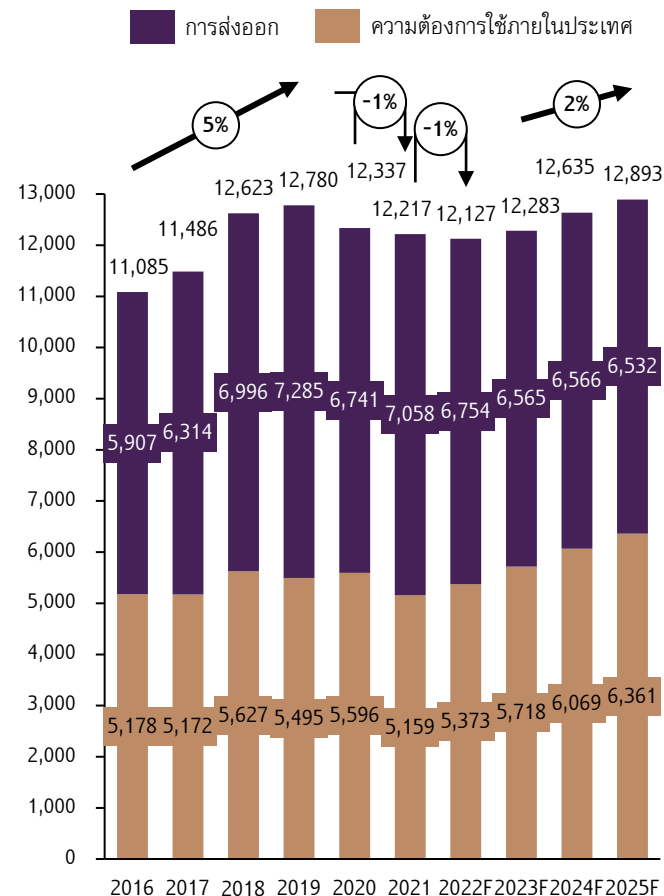
- ปี 2022 ปีโตรเคมีเม็ดพลาสติกมีแนวโน้มเริ่มชะลอตัว หลังจากการฟื้นตัวอย่างร้อนแรงในปี 2021
- อุปสงค์ปิโตรเคมี ได้รับแรงสนับสนุนจากไทยที่ฟื้นตัวได้ดี สำหรับอุปสงค์ในประเทศได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการเปิดประเทศ อย่างไรก็ตามภาคการส่งออก มีแนวโน้มชะลอตัวจากปีที่ผ่านมาที่เติบโตถึง 41% โดยเป็นผลจาก GDP ประเทศคู่ค้าหลักของไทยอย่างจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญของเม็ดพลาสติกของไทย คิดเป็นสัดส่วนราว 27% ของมูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกทั้งหมด เริ่มมีการเติบโตในอัตราที่ชะลอลง
- สงครามรัสเซีย-ยูเครน เป็นปัจจัยใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลก โดยรัสเซียเป็นผู้ผลิตที่สำคัญของสินค้าโภคภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร และพลังงาน ซึ่งการคว่ำบาตรของนานาชาติต่อรัสเซียจะส่งผลให้ราคาสินค้ารวมถึงค่าขนส่งเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดภาวะเงินเฟ้อและสภาพเศรษฐกิจชะลอการเติบโต ซึ่งจะกระทบต่ออุปสงค์ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี

ประเด็นที่ต้องติดตาม

- ความผันผวนของราคาระดับดิบ เช่น น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ
- กำลังการผลิตใหม่ส่วนเกินในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
- การเสนอนโยบายแรงจูงใจการใช้พลาสติกแบบ single-used ของไทย และกระแสความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมของโลก
- Net-zero emissions ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังวิกฤต COVID-19 ทำให้ผู้เล่นในอุตสาหกรรม ต้องคำนึงถึงการปล่อยก๊าซคาร์บอนมากขึ้น

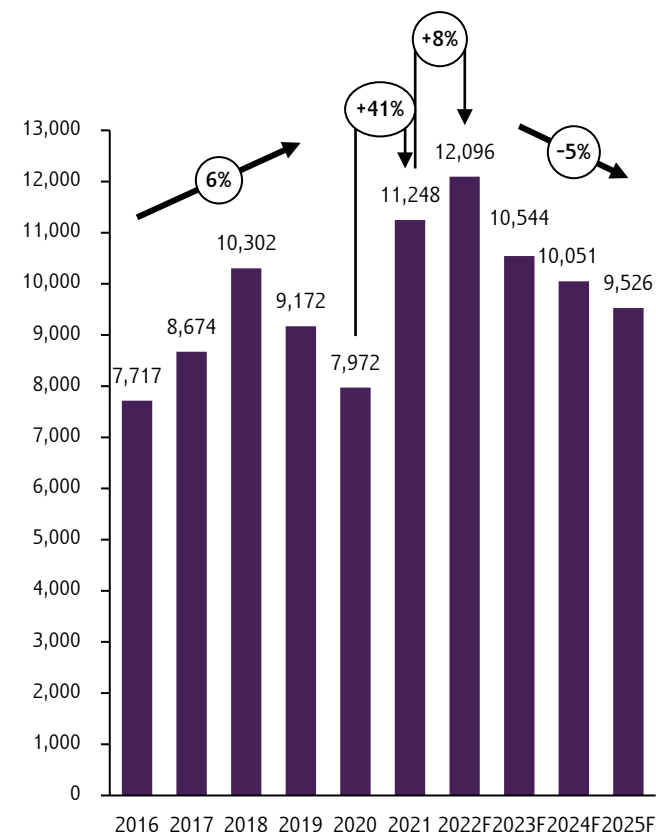
ปริมาณความต้องการใช้พลาสติกหลักของไทย (TSIC20131)

หน่วย : พันตัน

มูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกของไทย

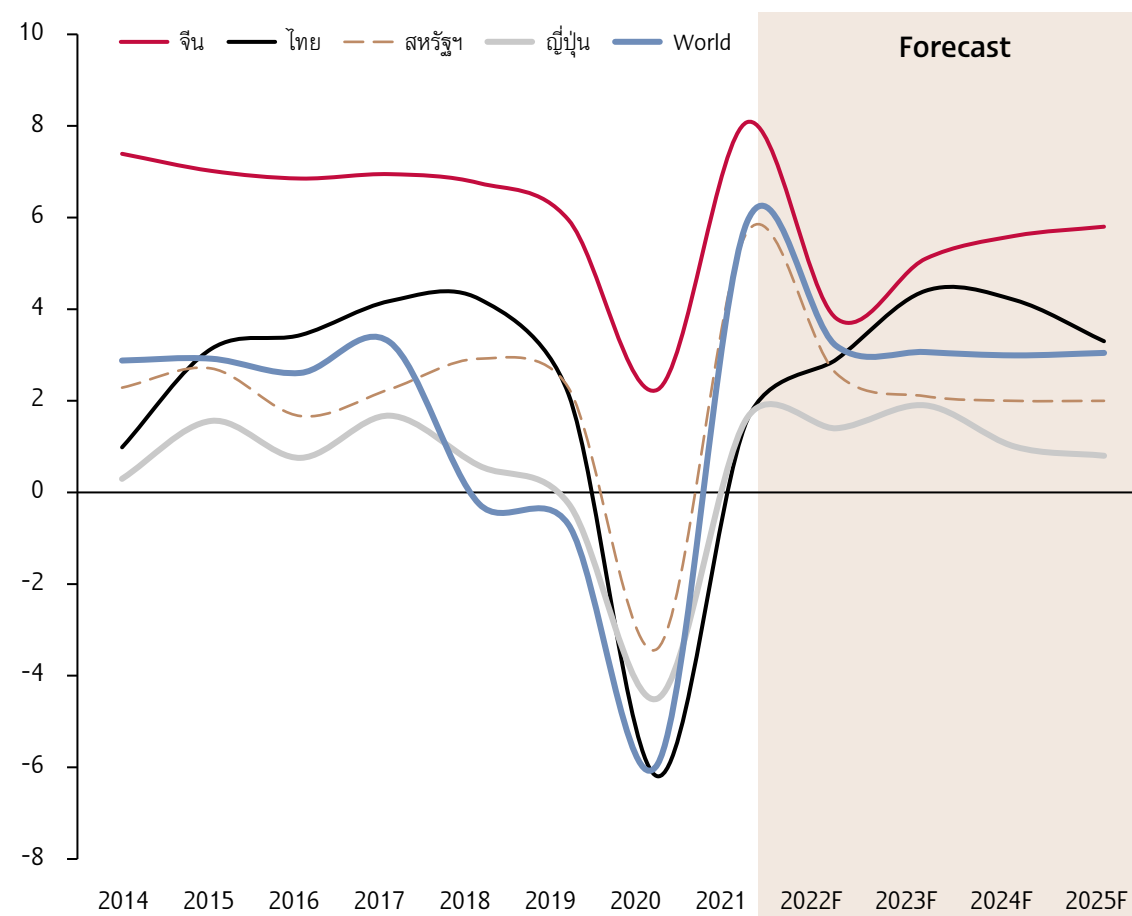
หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

EIC คาดการณ์ปริมาณการใช้เม็ดพลาสติกปี 2022 เติบโตได้ดีจากความต้องการภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจาก GDP ของประเทศคู่ค้าเติบโตลดลงจากเศรษฐกิจที่ชะลอตัว

GDP Growth ของไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

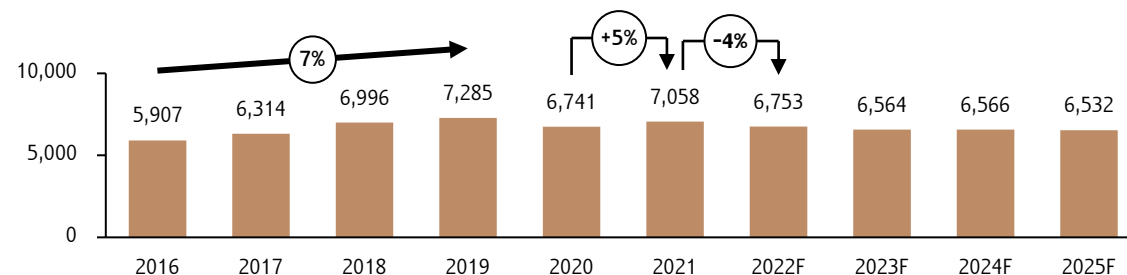
หน่วย : %

ปริมาณการส่งออกและการใช้เม็ดพลาสติกภายในประเทศของไทย

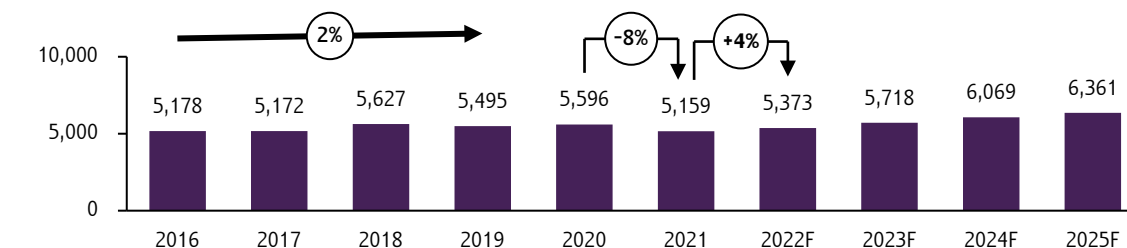
หน่วย : พันตัน

ปริมาณการส่งออกเม็ดพลาสติกของไทย

ปี 2022 : อุปสงค์ปิโตรเคมีจากต่างประเทศเริ่มมีสัญญาณชะลอตัวจาก GDP ประเทศคู่ค้าที่ชะลอตัวลง ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกเม็ดพลาสติกมีแนวโน้มหดตัวราว 4%YOY

ความต้องการใช้เม็ดพลาสติกของไทย

ปี 2022 : ความต้องการใช้เม็ดพลาสติกภายในประเทศเริ่มมีการฟื้นตัวตามการเปิดประเทศหลังจากสถานการณ์โควิดคลี่คลาย โดยได้ปัจจัยสนับสนุนจากอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

สำหรับตลาดผลิตภัณฑ์พลาสติก เทปโด้ได้ในช่วงปี 2022 โดยมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกขยายตัวสูงขึ้นจากการปรับขึ้นของราคาผลิตภัณฑ์ตามราคาน้ำมัน

แนวโน้มปี 2022

ในปี 2022 ผลิตภัณฑ์พลาสติกมีแนวโน้มฟื้นตัวเนื่องจากความต้องการสินค้าในอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง

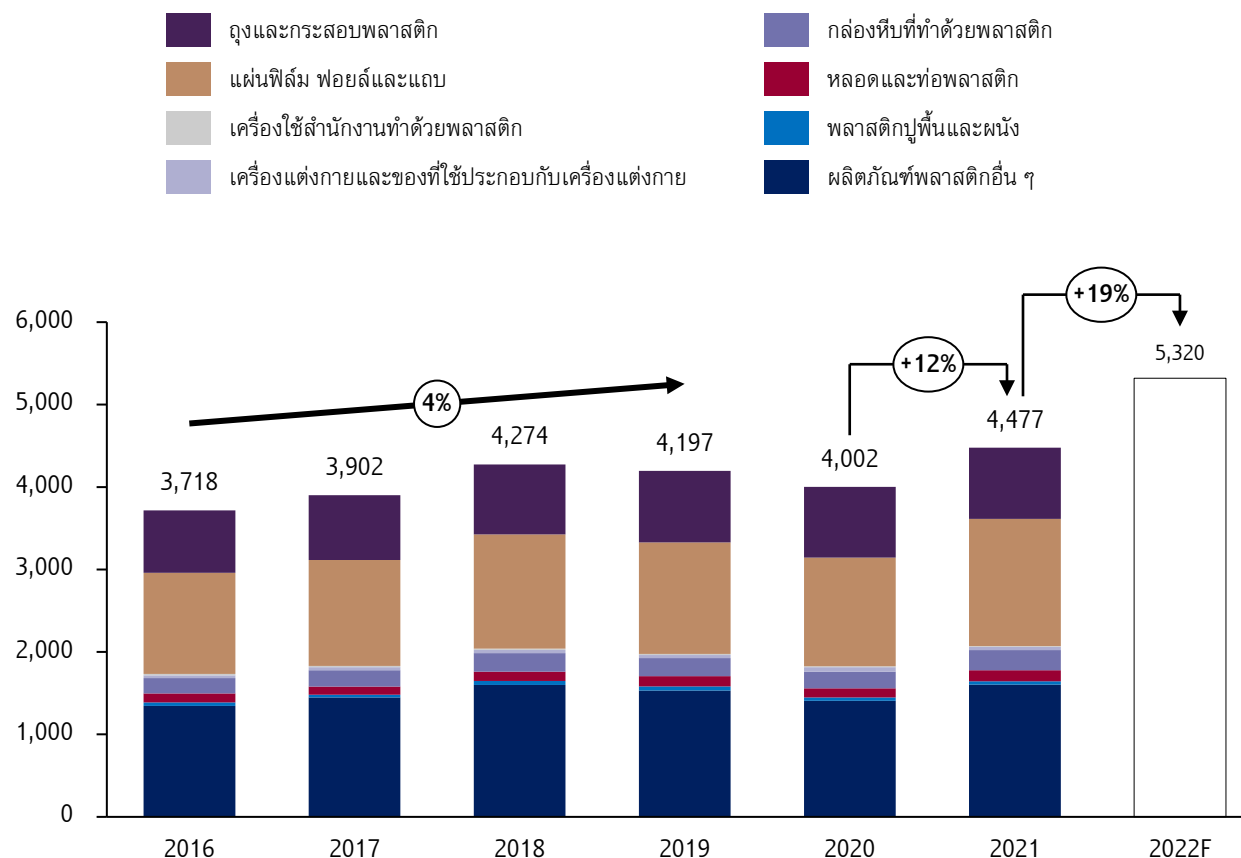
- **อุปสงค์ฟื้นตัว** จากอุตสาหกรรมยานยนต์ การก่อสร้าง เป็นต้น ทำให้ความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกพวกท่อ ข้อต่อ และแผ่นพลาสติกเพิ่มขึ้น รวมถึงการเติบโตของผลิตภัณฑ์พลาสติกจำพวกบรรจุภัณฑ์ตามการขยายตัวของธุรกิจอาหาร และ e-commerce
- **ความผันผวนของราคาราคาวัตถุดิบยังเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญ** เนื่องจากราคาผลิตภัณฑ์พลาสติก อาจปรับขึ้นลงซ้ำกว่าราคาราคาวัตถุดิบ
- **มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง** เนื่องจากปัจจัยด้านราคา (P) โดยได้รับอานิสงส์จากราคาผลิตภัณฑ์ที่ปรับขึ้นตามราคาน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ยังต้องเฝ้าระวังเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักอย่างสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มชะลอตัว

ประเด็นที่ต้องติดตาม

- ความผันผวนของราคาราคาวัตถุดิบ
- การเสนอนโยบายบรรณการดใช้พลาสติกแบบ single-used ของไทย และกระแสความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมของโลก
- Circular economy ที่เป็นเทรนด์สำคัญที่ทำให้ผู้บริโภค เริ่มมองหาผลิตภัณฑ์พลาสติกที่นำมาหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจได้

มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกของไทย

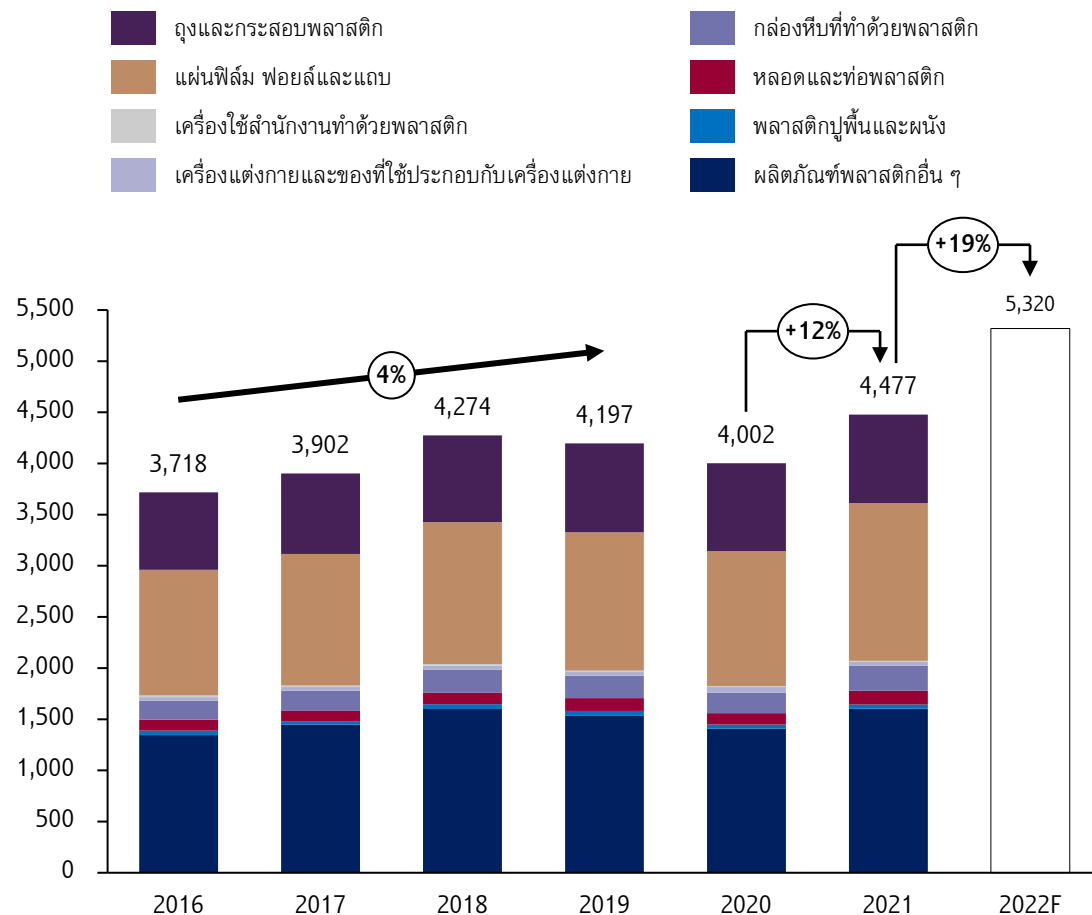
หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกในปี 2022 มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นจากปัจจัยด้านราคา ทั้งนี้ตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกของไทยมีความหลากหลาย ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่เป็นแผ่นฟิล์ม โดยมีคู่ค้าสำคัญอย่างญี่ปุ่น สหรัฐฯ จีน และเวียดนาม

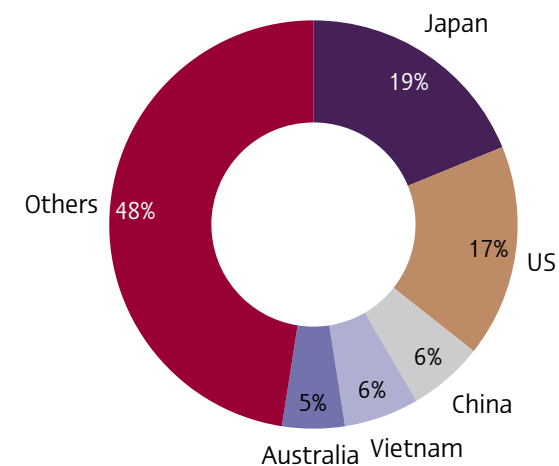
มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกของไทย

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกของไทย แยกตามประเทศคู่ค้า

หน่วย : %

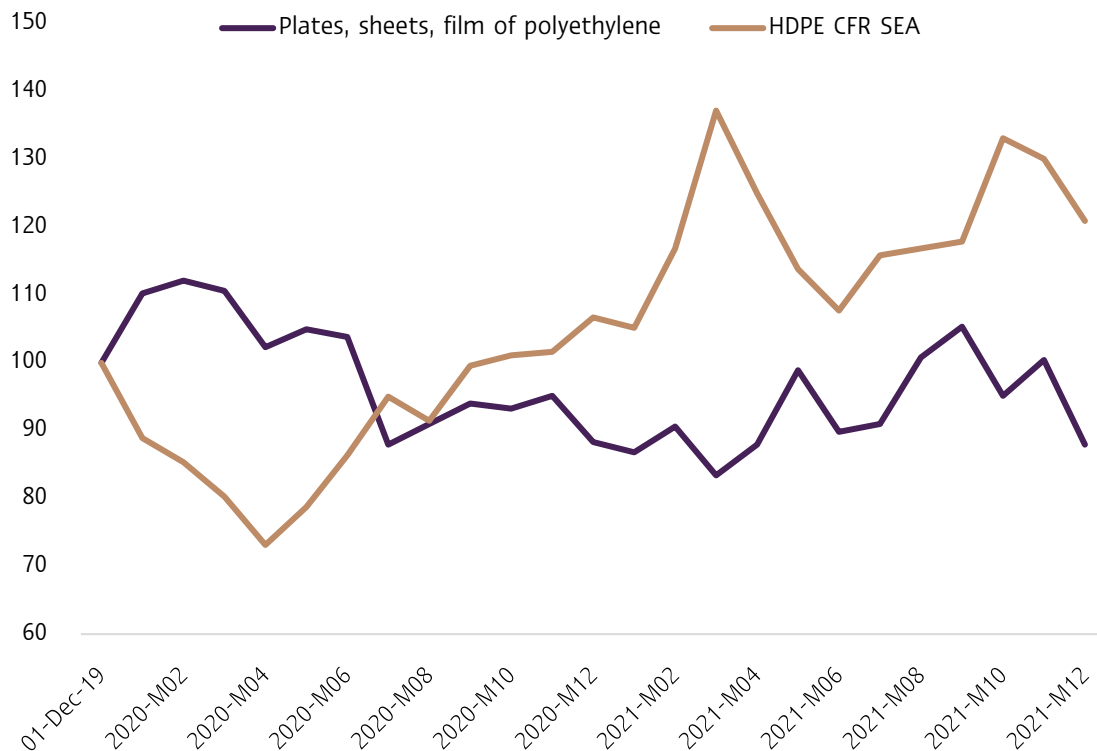

มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกของไทย
ในปี 2021 อยู่ที่ 4,142 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ราคาพลังงานที่อยู่ระดับสูงในปี 2022 จะส่งผลให้ผู้ขึ้นรูปผลิตภัณฑ์พลาสติกมีความเสี่ยงด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทั้งจากต้นทุนวัตถุดิบเม็ดพลาสติก และต้นทุนค่าพลังงานที่ใช้ในกระบวนการผลิต

ดัชนีการเคลื่อนไหวของราคาเม็ด HDPE เทียบกับราคาแผ่นพลาสติก PE

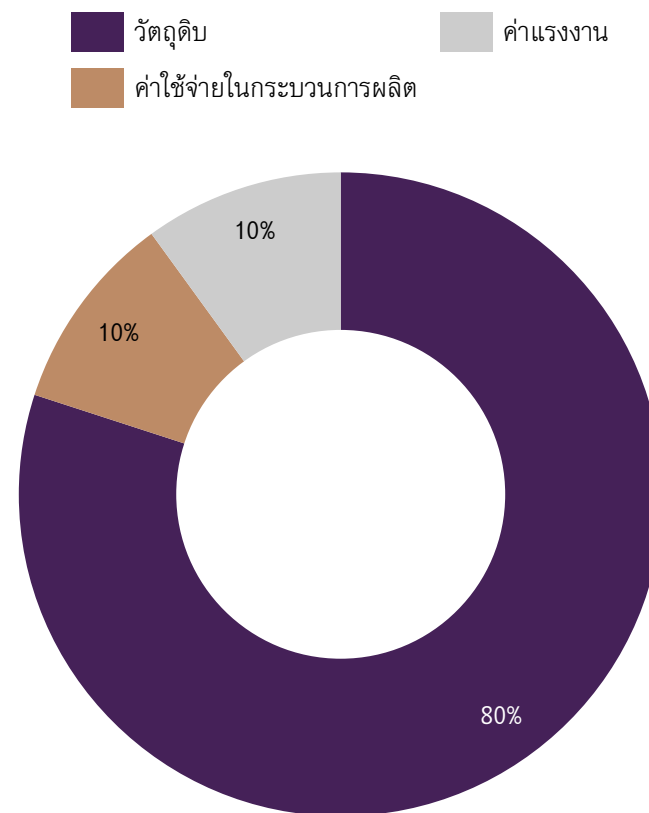
หน่วย : %

- การเคลื่อนไหวของราคาผลิตภัณฑ์พลาสติก มีความผันผวนน้อยกว่า การเคลื่อนไหวของราคาเม็ดพลาสติกที่เป็นวัตถุดิบในการผลิต

โครงสร้างต้นทุนของบรรจุภัณฑ์พลาสติก

หน่วย : %

กระแสความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม และข้อกำหนดของรัฐที่ต้องการลดขยะพลาสติก ได้เข้ามามีบทบาทต่อทิศทางอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก โดยผู้บริโภคมีโอกาสที่จะหันไปใช้วัสดุทดแทน หรือพลาสติกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

Thailand's roadmap on plastic waste management 2018-2030

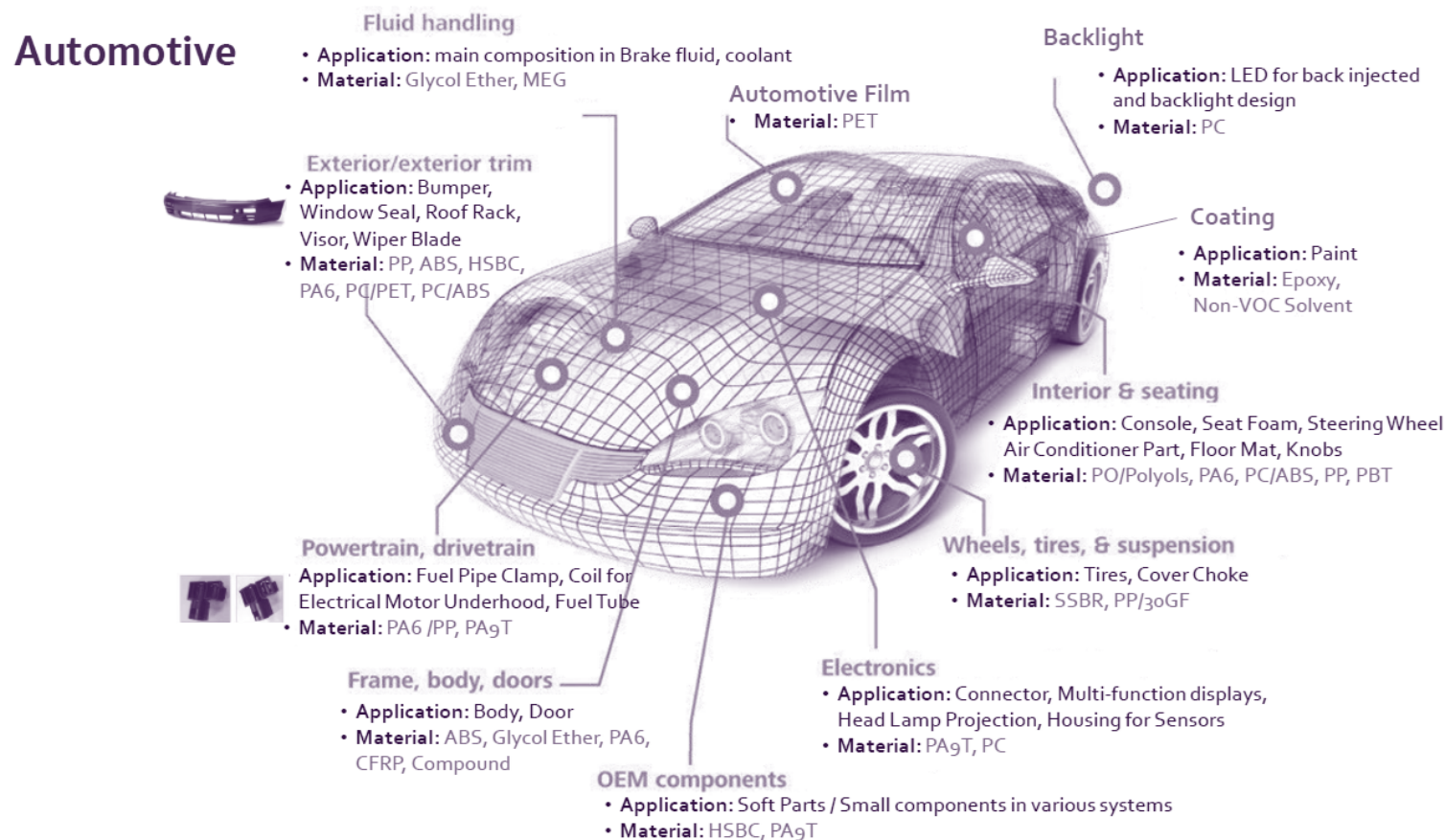
ฉบับที่ 109/2562 วันที่ 19 เมษายน 2019

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบ (ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 ตามที่กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อเป็นกรอบนโยบายการบริหารจัดการขยะพลาสติกในภาพรวมของประเทศสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติกแบบบูรณาการของหน่วยงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามร่าง Roadmap โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แบ่งเป็น 3 มาตรการใหญ่ คือ 1. มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก ณ แหล่งกำเนิด 2. มาตรการลด เลิกใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-used Plastic) ณ ขั้นตอนการบริโภค 3. มาตรการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค โดยการสนับสนุนส่งเสริมให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ต่อไป

การส่งเสริมการผลิต EV ของไทย จะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการใช้พลาสติก เนื่องจาก พลาสติกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของรถยนต์ในหลายจุด เนื่องจากพลาสติกสามารถช่วยลดน้ำหนักของตัวรถ ช่วยในการประหยัดพลังงาน

พลาสติกถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของรถยนต์ ซึ่งจะได้รับอานิสงส์จากการส่งเสริมการผลิต EV

- คณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ ได้ออกแนวทางการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ตามนโยบาย 30@30 คือ การตั้งเป้าผลิตรถ ZEV (Zero Emission Vehicle) หรือรถยนต์ที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ ให้ได้อย่างน้อย 30% ของการผลิตยานยนต์ทั้งหมด ภายในปี 2030 ถือเป็นอีกหนึ่งกลไกที่จะนำพาประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ (Low-carbon Society) แบบเต็มรูปแบบในอนาคต
- เป้าหมายการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ประเภทรถยนต์นั่งและรถกระบะ 725,000 คัน รถจักรยานยนต์ 675,000 คัน รถบัสและรถบรรทุก 34,000 คัน นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมการผลิตรถสามล้อ เรือโดยสาร และรถไฟระบบราง

จากทั้งโอกาสและความเสี่ยงในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ผู้เล่นในอุตสาหกรรมจึงต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การปรับกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ

เตรียมรับมือกับการชะลอตัวของ Demand และสภาวะ Feedstock ที่มีความผันผวน

- ติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจ ราคาวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์อย่างใกล้ชิด รวมถึงการบริหารจัดการตลอดทั้ง value chain ไม่ว่าจะเป็นการจัดซื้อวัตถุดิบ การบริหารวัตถุดิบคงคลัง สินค้าคงคลัง และราคาผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคา การขาดแคลนวัตถุดิบ หรือการขาดทุนจากการสต็อกสินค้า

เตรียมพร้อมกับการเข้าสู่ Circular Economy

- ในระยะต่อไป การขึ้นรูปพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งจะมีความเสี่ยงมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเทรนด์ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติตาม roadmap ของ single-used plastic ดังนั้นผู้ประกอบการขึ้นรูปพลาสติกชนิดนี้ อาจต้องมีการปรับตัวโดยการเปลี่ยนไปขึ้นรูปพลาสติกที่สามารถ reuse หรือ recycle ได้ แทนการขึ้นรูปพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง
- ธุรกิจปิโตรเคมีต้นน้ำรับกลยุทธ์พัฒนาเม็ดพลาสติกให้เป็นแบบย่อยสลายได้เพื่อเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับธุรกิจ plastic converter เตรียมพร้อมปรับกระบวนการผลิตให้รับกับการใช้เม็ดพลาสติกชีวภาพ ที่มีราคาเม็ดพลาสติกสูงกว่าราคาเม็ดพลาสติกแบบดั้งเดิม แต่ในอนาคตคาดว่าพลาสติกชีวภาพจะมีราคาถูกลงจากการส่งเสริมของภาครัฐ

เตรียมหาโอกาสในตลาดรถ EV จากนโยบายส่งเสริมการผลิต EV ของภาครัฐ

- ศึกษาและเพิ่มสัดส่วนการขายเม็ดพลาสติกชนิดพิเศษ (Specialty) สำหรับพลาสติกที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรถยนต์ และชิ้นส่วนประกอบ ซึ่งนอกจากจะลดความผันผวนด้านราคาจากสินค้าพลาสติกทั่วไปแล้ว ยังสามารถช่วยกระจายความเสี่ยงของการงดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งได้อีกด้วย

SCBEIC | ECONOMIC INTELLIGENCE CENTER

■ WEBSITE

www.scbeic.com

up-to-date with email notification

■ LINE OFFICIAL ACCOUNT

Find us at : [@scbeic](https://www.facebook.com/scbeic)

■ CONTACT US

E-mail: eic@scb.co.th

INSIGHTFUL ECONOMIC AND BUSINESS
INTELLIGENCE FOR EFFECTIVE DECISION MAKING

SCB | EIC